

Wydział Finansów i Kontroli
FK-IV.1611.1.2024

Pani
Mariola Osińska-Zduniuk
p.o. Wojewódzkiego Inspektora Ochrony
Roślin i Nasiennictwa
w Olsztynie

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Pani treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę problemową przeprowadzono w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie, ul. Kołobrzeska 11A, 10-444 Olsztyn, NIP: 7393277480, REGON: 511451448.

W okresie objętym kontrolą oraz w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych kierownikiem jednostki kontrolowanej był Pan Bartłomiej Wasilewski - Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa, powołany na stanowisko pismem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z 28 stycznia 2021 r., znak: OK-III.0040.1.2021. Wykonywał on zadania i kompetencje w zakresie ochrony roślin i nasiennictwa, przy pomocy swojego Zastępcy - Pani Marioli Osińskiej-Zduniuk, powołanej na to stanowisko pismem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z 15 maja 2018 r., znak: OK III.0040.1.2018.

Kierownikami działów wchodzących w skład Inspektoratu byli:

1. Pan ██████████ – Kierownik Działu Nadzoru Fitosanitarnego.
2. Pan ██████████ – Kierownik Działu Nadzoru Nasiennego.
3. Pani ██████████ – specjalista pełniąca w okresie od 29 grudnia 2022 r. do 31 stycznia 2023 r. obowiązki Kierownika Działu Ochrony Roślin i Nawozów.
4. Pani ██████████ – starszy specjalista, pełniąca w okresie od 1 lutego 2023 r. do dnia zakończenia kontroli obowiązki Kierownika Działu Ochrony Roślin i Nawozów.
5. Pani ██████████ – główna księgowa.
6. Pan ██████████ – główny specjalista ds. kadr (samodzielne stanowisko).

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie (Wydział Finansów i Kontroli, Wydział Organizacji i Kadr), w składzie:

- Pan Michał Wasilewski – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu kontrolnego,

- posługujący się legitymacją służbową nr 23/2000 wydaną przez Dyrektora Generalnego ww. Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.7.2024 z 18 stycznia 2024 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego;
- Pan Radosław Gazda – starszy inspektor wojewódzki, członek zespołu kontrolnego, posługujący się legitymacją służbową nr 1/2024 wydaną przez Dyrektora Generalnego ww. Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.8.2024 z 18 stycznia 2024 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego.
 - Pani Agnieszka Kotlińska – starszy inspektor wojewódzki, członek zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 4/2020 wydaną przez Dyrektora Generalnego ww. Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.9.2024 z 18 stycznia 2024 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego.
 - Pani Roksana Buchholz – inspektor wojewódzki, członek zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 17/2024 wydaną przez Dyrektora Generalnego ww. Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.10.2024 z 18 stycznia 2024 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego.

Kontrolę rozpoczęto 22 stycznia 2024 r., a zakończono 28 lutego 2024 r., co zostało odnotowane w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 1/2024. Kontrola prowadzona była w trybie hybrydowym, częściowo w siedzibie jednostki kontrolowanej, a częściowo w Warmińsko-Mazurskim Urzędzie Wojewódzkim, na oryginałach dokumentów przekazanych protokolarnie przez jednostkę kontrolowaną.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o art. 6 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” oraz art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135 ze zm.).

Przedmiotem kontroli była ocena działalności jednostki w 2023 r.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

[akta kontroli poz. 1-4, 13-15, 16, 41]

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą została oceniona **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Oceny dokonano w oparciu o cząstkowe oceny dotyczące działalności merytorycznej (M), zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków (F) oraz spraw kadrowych (K).

I. Działalność merytoryczna jednostki (M).

Zadania merytoryczne jednostki realizowane są przez: Dział Nadzoru Fitosanitarne, Dział Nadzoru Nasiennego, Dział Ochrony Roślin i Techniki oraz 16 oddziałów terenowych, i 3 oddziały graniczne. Szczegółowy zakres wykonywanych zadań określony został w § 14-16, natomiast zasady sprawowania nadzoru w strukturze kontrolowanej jednostki, w § 10 Regulaminu Organizacyjnego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i nasiennictwa w Olsztynie, stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 7/2020 Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa (dalej jako Regulamin). Kontroli poddano następujące zadania wykonywane przez poszczególne działy.

1. Dział Nadzoru Fitosanitarnego (DNF).

1.1. Kontrole dotyczące roślin, produktów roślinnych, podłoży i gleby oraz środków transportu. Z pisma WIORIN z dn. 18 stycznia br. wynika, że w 2023 r. przeprowadzono 2327 kontroli w tym zakresie. Kontrolerzy przyjęli próbę kontrolną min. 5%. W trakcie czynności kontrolnych przekazano wykazy spraw oraz wyjaśniono, że rozbieżność pomiędzy wskazaną liczbą kontroli (2327), a ilością spraw wynikającą z wykazów (2039) wynika z tego, że 1 sprawa czyli tzw. „wyjście w teren”, generuje czasem przeprowadzenie kilku kontroli. Praktyka taka wynika z pkt I.1.5 wytycznych do planu pracy Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Roślin i Nasiennictwa na 2023 rok, wydanej przez PIORIN w dn. 30 grudnia 2022 r. Wobec powyższego kontrolujący 5% próbę obejmującą łącznie 109 postępowań kontrolnych, wyłonili na podstawie przekazanych wykazów spraw. Do czynności kontrolnych zastosowanie ma m. in. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych, w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin (dalej jako Rozporządzenie 2017/625).

[akta kontroli poz. 16, M1]

a) Lustracje, kontrole roślin, produktów roślinnych i przedmiotów.

Sprawdzono 78 protokołów kontroli. Jak ustalono na podstawie analizy protokołów, w każdym przypadku wskazano podstawę prawną przeprowadzenia kontroli oraz jej zakres. Kontrolerzy posiadali stosowne upoważnienia. W przypadku przedsiębiorców wystawiano upoważnienia stosownie do przepisów ustawy Prawo Przedsiębiorców (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 221). Każdy protokół zawiera szczegółowy opis przeprowadzonych czynności oraz wzmiankę czy stwierdzono nieprawidłowości oraz czy wydano zalecenia. Kontrolerzy odnotowali rodzaj przeprowadzonego badania (ogłędziny, próba makroskopowa) bądź pobrania próbki do analizy. Protokoły zostały podpisane przez kontrolera oraz osobę kontrolowaną. W przypadku pobrania próbek do analizy, protokoły zawierają informację o negatywnym wyniku badania laboratoryjnego oraz dowód przekazania tej informacji osobie kontrolowanej. W toku kontroli stwierdzono, że w 1 przypadku (OGO.7121.2.2.2023) analiza laboratoryjna stwierdziła najpierw podejrzenie (badanie z 5 kwietnia 2023 r.), a następnie wykrycie (badanie z 5 kwietnia 2023 r.) agrofaga kwarantannowego. Wobec ww. okoliczności, WIORIN podjął dalsze prawidłowe działania, wydając w dn. 22 marca 2023 r. decyzję zakazującą, do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań, przemieszczania bulw ziemniaka, a następnie (po ostatecznych wynikach) wydając w dn. 4 maja 2023 r. decyzję nakazującą określone działania.

[akta kontroli poz. M1, M2, M3, M13, M18]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

b) Kontrole zarejestrowanych podmiotów profesjonalnych.

Sprawdzono 31 protokołów kontroli dotyczących m. in. spełniania wymagań i dokumentacji podmiotów profesjonalnych wpisanych do Urzędowego Rejestru Podmiotów Profesjonalnych, wydawania paszportów roślin, obrotu bulwami. Jak ustalono na podstawie analizy protokołów, w każdym przypadku wskazano podstawę prawną przeprowadzenia kontroli oraz jej zakres. Kontrolerzy posiadali stosowne upoważnienia. W przypadku przedsiębiorców, w sposób prawidłowy wystawiano upoważnienia stosownie do przepisów ustawy Prawo Przedsiębiorców. Każdy protokół

zawiera szczegółowy opis przeprowadzonych czynności oraz wzmiankę, czy stwierdzono nieprawidłowości oraz czy wydano zalecenia. Żadna z kontroli nie wykazała nieprawidłowości oraz nie wydano zaleceń.

[akta kontroli poz. M4, M11]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

1.2. Wpisy i zmiany w rejestrze podmiotów profesjonalnych.

Zgodnie z art. 21 ust 1-2 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami (tj. Dz.U. z 2023 poz. 301 - zwanej dalej „uAgro”), właściwym organem do prowadzenia i aktualizacji urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych jest wojewódzki inspektor. Wniosek o wpis do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych składa się do wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na miejsce zamieszkania, albo siedzibę podmiotu ubiegającego się o wpis do tego rejestru, a w przypadku podmiotu niemającego miejsca zamieszkania albo siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – właściwego ze względu na miejsce wykonywania działalności wymagającej uzyskania tego wpisu. Jeżeli działalność wymagająca uzyskania wpisu jest wykonywana na obszarze właściwości więcej niż jednego wojewódzkiego inspektora, wniosek składa się do jednego z tych inspektorów.

Zgodnie z informacją uzyskaną z jednostki, w 2023 r. do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych dokonano 107 wpisów i aktualizacji. Do kontroli wytypowano próbę 30% wpisów (32 wnioski), począwszy od pierwszego wpisu dokonanego w 2023 r.

W oparciu o art. 21 ust. 3 uAgro oraz art. 66 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin (dalej jako „Rozporządzenie 2016/2031”), wniosek o rejestrację (wpis) zawiera następujące elementy:

- nazwisko i imię lub nazwę, adres w państwie członkowskim rejestracji oraz dane kontaktowe podmiotu profesjonalnego,
- oświadczenie dotyczące zamiaru prowadzenia przez podmiot profesjonalny jednego lub większej liczby rodzajów działalności, dotyczących roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów,
- oświadczenie dotyczące zamiaru prowadzenia przez podmiot profesjonalny, w stosownych przypadkach, jednego lub większej liczby poniższych działalności:
 - wydawania paszportów roślin dla roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów,
 - umieszczania na drewnianych materiałach opakowaniowych oznaczenia,
 - wydawania innych poświadczeń,
- adres nieruchomości oraz w stosownych przypadkach, umiejscowienie działek wykorzystywanych przez podmiot profesjonalny w danym państwie członkowskim do prowadzenia działalności, do celów rejestracji
- typ towaru, rodziny, rodzaje lub gatunki roślin i produktów roślinnych oraz w stosownych przypadkach, charakter innych przedmiotów, których dotyczy działalność podmiotu profesjonalnego,
- NIP lub w przypadku braku - PESEL wnioskodawcy.

Wszystkie skontrolowane wnioski, złożone zostały w oparciu o wzór dostępny na stronie <https://piorin.gov.pl/zdrowie-roslin/rejestr-przedsiębiorców/>. Wzór wniosku zawierał elementy zgodne z art. 21 ust. 3 uAgro oraz art. 66 ust. 2 Rozporządzenia 2016/2031. Żadnego z przedsiębiorców nie wzywano do uzupełnienia złożonego wniosku. Jednocześnie w przypadku 4 wniosków (Gospodarstwo Szkółkarskie ██████████, Gospodarstwo Rolno-Szkółkarskie ██████████ oraz Szkółka ██████████ Sp. z o.o. – dwa wnioski), stwierdzono brak wypełnienia pozycji [adnotacje urzędowe], w zakresie danych wynikających ze złożonego wniosku. Pismem z dn. 13 lutego br. zwrócono się o wyjaśnienie powodów braku wypełnienia ww. rubryki. WIORIN pismem z dn. 20 lutego br. udzielił odpowiedzi że cyt.: „wnioski dotyczyły aktualizacji danych podmiotów już wpisanych do Urzędowego Rejestru Podmiotów Profesjonalnych (URPP) w zakresie lokalizacji poszczególnych upraw i rodzajów/gatunków roślin uprawianych w bieżącym sezonie wegetacyjnym. Sposób zgłoszenia takiej aktualizacji nie jest regulowany przepisami, nie wymaga zachowania odpowiedniej formy urzędowej. Może być dokonany, np. przez złożenie zwykłej informacji pisemnej. W omawianych przypadkach podmioty wykorzystwały formularz wniosku o wpis/aktualizację danych opracowany przez GIORiN. Dane zawarte w aktualizowanych załącznikach dotyczące lokalizacji i zakresu upraw nie podlegają weryfikacji przez pracowników WIORiN na etapie złożenia wniosku. Weryfikacja deklarowanych informacji jest dokonywana dopiero podczas corocznych kontroli spełnienia wymogów określonych dla podmiotów profesjonalnych upoważnionych do wydawania paszportów roślin i polega na porównaniu deklarowanego w aktualizacji wykazu roślin i lokalizacji ich uprawy ze stanem faktycznym w miejscu produkcji, w trakcie wegetacji. Zaznaczyć należy, iż pozostałe przedłożone Kontrolującym wnioski dotyczyły wpisów do URPP i wówczas adnotacja o weryfikacji wniosku przez inspektora była w nich zamieszczona.” Kontrolujący przyjmują wyjaśnienia w powyższym zakresie.

Zgodnie z art. 6 ust.3 uAgro, jeżeli przepisy ustawy przewidują złożenie wniosku do Głównego Inspektora albo wojewódzkiego inspektora, w sprawach do których nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, wniosek ten spełnia wymagania dla pisma kierowanego do organów administracji publicznej oraz dla podania, określone w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego. Mając powyższe na uwadze, kontrolujący stwierdzili, że wszystkie wnioski rozpatrzone zostały terminowo.

Jednocześnie zgodnie z art. 21 ust. 5 uAgro, wojewódzki inspektor, który dokonał wpisu do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych, informuje w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego podmiot wpisany do tego rejestru, o dokonaniu wpisu do rejestru i numerze, pod którym ten podmiot został wpisany do tego rejestru, w terminie 7 dni od dnia dokonania tego wpisu. Na podstawie przekazanej dokumentacji kontrolujący stwierdzili, że wszyscy wnioskodawcy zostali poinformowani o dokonaniu wpisu, wraz z podaniem numeru ewidencyjnego, w terminie wskazanym w cytowanych powyżej przepisach.

[akta kontroli poz. M6, M7, M10, M12, 36, 41]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

1.3. Kontrole wykonania obowiązków nałożonych w drodze decyzji administracyjnej.

Na podstawie art. 10 akapit trzeci Rozporządzenia 2016/2031, w przypadku gdy właściwy organ podejrzewa występowanie agrofaga, w oczekiwaniu na urzędowe potwierdzenie agrofaga, państwa

członkowskie wprowadzają w stosownych przypadkach środki fitosanitarne, w celu wyeliminowania ryzyka rozprzestrzeniania się agrofaga.

W myśl art. 17 ust. 1 akapit pierwszy ww. aktu, w przypadku gdy jedna z sytuacji określona w art. 11 akapit pierwszy lit a) i b) została urzędowo potwierdzona, właściwy organ natychmiast wprowadza wszelkie niezbędne środki fitosanitarne, w celu zwalczenia odnośnego agrofaga kwarantannowego dla Unii na danym obszarze.

Stosownie do art. 138 Rozporządzenia 2017/625, w przypadku stwierdzenia niezgodności, właściwy organ wprowadza właściwe środki, aby zapewnić podjęcie przez dany podmiot działań naprawczych oraz zapobieżenie dalszym przypadkom występowania niezgodności.

Środki o których mowa powyżej, na podstawie art. 11 ust. 1 uAgro, wprowadza w drodze decyzji wojewódzki inspektor przeprowadzający kontrolę urzędową. Stosownie do art. 11 ust 3 uAgro, w decyzji takiej określa się obowiązki, nakazy lub zakazy nakładane na stronę, ze wskazaniem terminu ich wykonania. Wojewódzki inspektor sprawdza wykonanie nałożonych obowiązków, nakazów i zakazów.

Kontroli poddano 35 postępowań z ogólnej ilości 336 spraw. Jak ustalono na podstawie analizy protokołów, w każdym przypadku wskazano podstawę prawną przeprowadzenia kontroli oraz jej zakres. Kontrolerzy posiadali stosowne upoważnienia. Każdy protokół zawiera szczegółowy opis przeprowadzonych czynności oraz wzmiankę czy stwierdzono nieprawidłowości, w zakresie wykonania decyzji. W żadnym z poddanych analizie protokołów nie stwierdzono nieprawidłowości, w zakresie wykonania nałożonych na stronę obowiązków.

[akta kontroli poz. M1, M5, M14]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

1.4. Kontrole miejsc uznanych za wolne od agrofaga.

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. uAgro, w miejscu produkcji uznanym za wolne od określonego agrofaga, wojewódzki inspektor przeprowadza kontrolę w celu utrzymania statusu miejsca produkcji wolnego od tego agrofaga, obejmującą kontrolę występowania tego agrofaga. W 2023 roku do WIORiN w Olsztynie wpłynęły 4 wnioski o przeprowadzenie kontroli, w celu utrzymania statusu miejsca produkcji wolnego od agrofaga. Należy w tym miejscu nadmienić, że na dwóch wnioskach o przeprowadzenie kontroli stwierdzono pomyłkę w dacie prezentaty dotyczącej wpływu wniosku do WIORiN, tj. wniosek z dnia 23.05.2023, data wpływu 26.03.2023. Kontrolerzy uznali przedmiotową sytuację jako omyłkę pisarską, zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika DNF.

Inspektorzy WIORiN przeprowadzili każdorazowo kontrole w miejscu produkcji podanym przez wnioskodawcę. We wszystkich przypadkach kontrole przeprowadzono w dniu złożenia wniosku. Każdą kontrolę rozpoczynano po okazaniu legitymacji służbowej kontrolera. W trakcie kontroli sprawdzano dokumenty zakupu badanych roślin oraz dokonano wizualnej ich oceny, na okoliczność występowania cech i objawów świadczących o porażeniu agrofagami.

We wszystkich czterech przypadkach, inspektorzy WIORiN nie stwierdzili objawów porażenia badanym agrofagiem, i uznawali miejsce produkcji jako wolne od tego agrofaga (bez zaleceń). Protokół z kontroli podpisywany był każdorazowo przez wnioskodawcę, u którego pozostawiano jeden egzemplarz.

[akta kontroli poz. M1, M9]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

1.5. Administracyjne kary pieniężne.

Katalog czynów zagrożonych administracyjną karą pieniężną określa art. 58 uAgro. W 2023 r. inspektorzy WIORiN prowadzili 3 postępowania administracyjne w celu nałożenia stosownej kary administracyjnej. Kontrolni poddano wszystkie 3 postępowania.

- decyzją DNF.7140.18.1.2023 z dn. 18 kwietnia 2023 r., na podstawie art. 58 ust. 4 pkt 3 uAgro nałożono karę administracyjną w wys. 1000 zł. W świetle poczynionych ustaleń wskazujących na okoliczność wykonywania działalności wymagającej wpisu do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych, bez uzyskania wpisu do tego rejestru, zastosowano prawidłową podstawę prawną ukarania. Z informacji zawartej w aktach sprawy wynika, że ukarany podmiot uiścił należność.

- decyzją DNF.7140.18.2.2023 z dn. 16 czerwca 2023 r., umorzono postępowanie prowadzone w kierunku nałożenia administracyjnej kary pieniężnej. Organ w toku postępowania ustalił, że podmiot pomimo braku wpisu do rejestru podmiotów profesjonalnych, posiadał wpis do ewidencji przedsiębiorców. Zgodnie z art. 67 uAgro, podmiot wpisany przed dniem wejścia w życie uAgro do ewidencji przedsiębiorców na podstawie art. 84 ust. 4 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz.U. z 2021 r. poz. 129), ewidencji rolników na podstawie art. 86 ust. 4 tej ustawy lub ewidencji dostawców na podstawie art. 87 ust. 5 tej ustawy, wykonujący działalność wymagającą uzyskania wpisu do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych, staje się podmiotem wpisanym do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych, przy czym numer, pod którym ten podmiot został wpisany do tej ewidencji, poprzedza się kodem, o którym mowa w art. 67 lit. a rozporządzenia 2016/2031. Tym samym wszczęte postępowanie należało umorzyć, albowiem nie było podstaw prawnych do wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej.

- decyzją DNF.7140.18.3.2023 z dn. 18 kwietnia 2023 r., na podstawie art. 58 ust. 4 pkt 3 uAgro nałożono karę administracyjną w wys. 1000 zł. W świetle poczynionych ustaleń wskazujących na okoliczność wykonywania działalności wymagającej wpisu do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych bez uzyskania wpisu do tego rejestru, zastosowano prawidłową podstawę prawną ukarania. Z informacji zawartej w aktach sprawy wynika że ukarany podmiot uiścił należność.

[akta kontroli poz. 16, M1, M8]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

2. Dział Nadzoru Nasiennego (DNN).

2.1. Kontrole pracy kwalifikatorów urzędowych i akredytowanych.

Bezpośredni nadzór nad pracą akredytowanych i urzędowych kwalifikatorów w sprawuje Dział Nadzoru Nasiennego. Do zadań pracowników tej komórki, w zakresie nadzoru nad pracą kwalifikatorów należy:

- przygotowywanie projektów decyzji udzielających akredytacji i upoważnień,
- prowadzenie ewidencji wydanych w formie decyzji upoważnień,
- wystawianie rachunków za sprawowanie nadzoru nad akredytowanymi kwalifikatorami,
- koordynowanie kontroli pracy kwalifikatorów akredytowanych i urzędowych,

- monitorowanie ilości wykonanych kwalifikacji przez poszczególnych kwalifikatorów,

W dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych, upoważnienia do przeprowadzenia kwalifikacji polowych posiadało 14 urzędowych kwalifikatorów (pracowników WIORiN) oraz 30 kwalifikatorów akredytowanych (zatrudnionych poza WIORiN). W 2023 r. nadano uprawnienia 1 kwalifikatorowi urzędowemu oraz 3 kwalifikatorom akredytowanym.

Dokumentacja dotycząca udzielenia akredytacji dla kwalifikatora zawiera:

- wniosek o udzielenie akredytacji w zakresie oceny polowej wraz z wyszczególnieniem grup roślin.
- zaświadczenie o ukończeniu szkolenia i zdaniu egzaminu w przedmiotowym zakresie,
- poświadczenie wykształcenia,
- potwierdzenie dokonania opłaty za udzielenie akredytacji,
- decyzję udzielającą akredytacji.

Powyższe potwierdzono na podstawie udostępnionej 1 wybranej sprawy stanowiącej akta kontroli.

Kontrola akredytowanych i urzędowych kwalifikatorów planowana jest na każdy rok po przyjęciu wniosków o ocenę i ich weryfikacji formalno-merytorycznej. W DNN sporządzane były plany kontroli na dany rok. Kontrola urzędowych kwalifikatorów prowadzona była, na zasadzie wyznaczenia przez kierownika Działu Nadzoru Nasiennego, kwalifikatora do kontroli innego urzędowego kwalifikatora. Kontrolujący stwierdzili na podstawie przekazanej dokumentacji, że w 2023 r. liczba spraw w zakresie wykonanych kontroli oceny pracy akredytowanych i upoważnionych kwalifikatorów wyniosła 66, z czego do kontroli wytypowano 22 sprawy, co stanowi ponad 30% spraw. Wśród wytypowanych spraw, 14 stanowiło ocenę kwalifikatorów akredytowanych oraz 8 urzędowych.

Na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy z dn. 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (tj. Dz.U 2021 poz. 129 ze zm.), wydane zostało Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dn. 25 stycznia 2019 r., w sprawie szkoleń z zakresu oceny materiału siewnego, wymagań do wykonywania tej oceny oraz nadzoru i kontroli pracy podmiotów dokonujących tej oceny (Dz.U z 2019 r. poz. 359, dalej jako „rozporządzenie w sprawie szkoleń”).

Zgodnie z § 15 tego rozporządzenia, dokumentowanie oceny pracy akredytowanych i urzędowych kwalifikatorów odbywa się na podstawie notatek służbowych sporządzanych w trakcie kontroli, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości - protokół z kontroli. Notatka z oceny zawierała, m.in.:

- datę i miejsce przeprowadzanej kontroli,
- imię i nazwisko akredytowanego kwalifikatora oraz jego nr,
- oznaczenie kontrolowanej plantacji (nr, gatunek odmiana i powierzchnia plantacji),
- sposób oznaczenia plantacji na polu,
- ocenę pracy kontrolowanego kwalifikatora.

Po przeanalizowaniu spraw wytypowanych do kontroli, kontrolujący stwierdzili, że każdorazowo z kontroli oceny pracy akredytowanych i urzędowych kwalifikatorów, sporządzane były notatki służbowe, świadczące o braku nieprawidłowości w ocenie pracy kwalifikatorów.

Informacje o przeprowadzonych kontrolach kwalifikatorów wprowadzane są zgodnie z wewnętrznymi wytycznymi do Zintegrowanego Systemu Informatycznego w Ochronie Roślin i Nasiennictwie.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie szkoleń:

- wojewódzki inspektor kontroluje pracę akredytowanych kwalifikatorów uczestnicząc w ocenie kontrolnej nie mniej niż 5% ocenianych plantacji (§13),
- kontrole pracy urzędowych i akredytowanych kwalifikatorów (...) przeprowadza się w każdym sezonie produkcji, nie rzadziej jednak niż raz w roku (§ 16).

Z informacji uzyskanych z jednostki wynika, że w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2023 r. w ramach oceny kontrolnej pracy akredytowanych kwalifikatorów, kontroli poddano 8% ocenianych plantacji. Jednocześnie skontrolowano pracę wszystkich urzędowych i akredytowanych kwalifikatorów.

[akta kontroli poz. 16, M15, M16, M17]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

2.2. Ewidencja przedsiębiorców, dostawców i rolników.

Stosownie do regulacji zawartych Tytule V (art. 84 – 91) ustawy o nasiennictwie podmioty, które zamierzają prowadzić obrót materiałem siewnym, materiałem szkółkarskim, rozmnożeniowym lub materiałem nasadzeniowym, zobowiązane są zgłosić ten fakt właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony roślin i nasiennictwa. Wynikiem zgłoszenia jest wydanie przez wojewódzkiego inspektora zaświadczenia o dokonaniu wpisu do odpowiedniej ewidencji, i nadanie unikatowego, niepowtarzalnego numeru rejestracyjnego. Wpis do ewidencji nie podlega żadnym opłatom, natomiast wytwarzanie i prowadzenie obrotu bez wymaganego wpisu, może skutkować nałożeniem na podmiot opłaty sankcyjnej. Ewidencje są jawne, co oznacza, że każdy ma prawo dostępu do zawartych w nich danych, pod warunkiem złożenia wniosku w tym zakresie do właściwego wojewódzkiego inspektora. W ustawie o nasiennictwie wskazane są trzy ewidencje: przedsiębiorców, rolników i dostawców.

- 1) Do ewidencji przedsiębiorców wpisywane są podmioty, także podmioty wytwarzające, które zgłoszą zamiar prowadzenia obrotu materiałem siewnym roślin rolniczych i warzywnych. Obowiązkowemu wpisowi do ewidencji przedsiębiorców nie podlegają podmioty prowadzące sprzedaż ww. materiału, wyłącznie dla nieprofesjonalnych odbiorców.
- 2) Do ewidencji rolników wpisywane są osoby prowadzące obrót materiałem siewnym roślin rolniczych i warzywnych, który został wytworzony w posiadany przez nie gospodarstwie. Wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rolnika, po otrzymaniu zgłoszenia zamiaru prowadzenia obrotu materiałem siewnym, wpisuje rolnika do ewidencji rolników.
- 3) Do ewidencji dostawców wpisywane są podmioty, które zgłoszą zamiar prowadzenia obrotu materiałem szkółkarskim, materiałem rozmnożeniowym lub materiałem nasadzeniowym roślin warzywnych i ozdobnych oraz sadzonkami winorośli, w tym podmioty wytwarzające taki materiał.

Z dokumentacji przekazanej kontrolującym wynika, że w 2003 r., w zakresie ewidencji przedsiębiorców odnotowano ogółem 26 spraw, z czego 13 dotyczyło wpisów do prowadzonej ewidencji oraz 13 dotyczyło aktualizacji dokonanej wcześniej wpisu, z tego 8 stanowiły wykreślenia.

W zakresie ewidencji rolników w 2023 r. odnotowano 3 sprawy, z czego 1 sprawa dotyczyła wpisu do prowadzonej ewidencji oraz 2 dotyczyły wykreślenia wpisu.

W zakresie ewidencji dostawców w 2023 r. wpłynęło łącznie 13 spraw, z czego 11 dotyczyło wpisu do prowadzonej ewidencji oraz 2 dotyczyły wykreślenia wpisu.

Z powyższej ilości do kontroli wybrano próbę min. 30% spraw (łącznie 14) z poszczególnych zakresów, tj.:

- ewidencja przedsiębiorców - 4 wpisy, 3 aktualizacje 1 wykreślenie,
- ewidencja rolników - 1 wpis oraz 1 wykreślenie,
- ewidencja dostawców - 3 wpisy, 1 wykreślenie.

Wzór wniosku o wpis/aktualizację w ewidencji przedsiębiorców, rolników oraz dostawców stanowi załącznik B i zamieszczony jest na stronie <http://piorin.gov.pl/zdrowie-roslin/rejestr-przedsiębiorcow/>.

Wszystkie badane wnioski złożone zostały według wzoru określonego przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i zawierały dane określone w art. 84 ust. 3 ustawy o nasiennictwie.

Wpisu do ewidencji (w badanej próbie) dokonywano w terminie od 1 do 7 dni.

Zgodnie z art. 84 ust. 6, art. 86 ust. 6, art. 87 ust. 7 ustawy o nasiennictwie, wojewódzki inspektor, w terminie 14 dni od dnia wpisu, wydaje przedsiębiorcy, dostawcy, rolnikowi zaświadczenie o dokonaniu wpisu do określonej ewidencji, zawierające numer wynikający z danej ewidencji oraz datę wpisu. Wszystkie skontrolowane zaświadczenia wydane zostały z zachowaniem ustawowego terminu oraz zawierały elementy określone w ustawie.

W myśl art. 91 ustawy o nasiennictwie wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę przedsiębiorcy, rolnika lub dostawcy, albo miejsce wykonywania działalności wykreśla podmiot odpowiednio z ewidencji przedsiębiorców, ewidencji rolników albo ewidencji dostawców, jeżeli stwierdzi, że podmiot zaprzestał prowadzenia obrotu materiałem siewnym. W badanej próbie znajdowały się 3 wnioski o wykreślenie z przedmiotowej ewidencji, w związku z zaprzestaniem działalności. Wojewódzki Inspektor po dokonaniu wykreślenia każdorazowo bez zbędnej zwłoki informował o tym fakcie wnioskodawcę.

[akta kontroli poz. 16, M19, M20, M21]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

2.3. Decyzje dotyczące wniesienia opłaty sankcyjnej.

Stosownie do art. 123 ust. 2 ustawy o nasiennictwie, kto prowadzi obrót materiałem siewnym bez zgłoszenia właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi zamiaru prowadzenia obrotu materiałem siewnym, jest obowiązany do wniesienia na rachunek wojewódzkiego inspektoratu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę prowadzącego obrót albo dostawcy, opłaty sankcyjnej w wysokości 2270 zł, na podstawie decyzji wojewódzkiego inspektora, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę prowadzącego obrót albo dostawcy.

W 2023 r. w WIORiN wydano 2 decyzje nakładające opłatę sankcyjną tj.:

- DNN.7140.7.2023 z dn. 3 stycznia 2023 r., nakładającą na podmiot prowadzący obrót materiałem siewnym bez zgłoszenia, opłatę sankcyjną w wys. 2270 zł. Decyzja zawiera prawidłowe uzasadnienie faktyczne i prawne. Należność została uiszczona w dn. 9.01.2024 r.

- DNN.7140.6.2.2023 z dn. 20.07.2023 r., nakładającą na podmiot prowadzący obrót materiałem siewnym bez zgłoszenia, opłatę sankcyjną w wys. 2270 zł. Decyzja zawiera prawidłowe uzasadnienie faktyczne i prawne. Należność nie została przez zobowiązanego uiszczona, wobec czego sprawa została przekazana do egzekucji Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w Elblągu. W dn. 15 listopada 2023 r. WIORiN został poinformowany przez Naczelnika US, że egzekucja została przekazana sądowemu organowi egzekucyjnemu.

[akta kontroli poz. 16, M23]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

2.4. Nakładanie kar grzywny.

Regulacje dotyczące 37 przypadków nakładania kar grzywny zawarto w art. 126 ustawy o nasiennictwie. W badanym 2023 r. wystawiono tylko jeden mandat.

W wyniku kontroli przeprowadzonej w dn. 23 listopada 2023 r. utrwalonej w protokole DNN.7114.1.23.2023, organ stwierdził nieprawidłowości polegające na:

- złożeniu rocznego sprawozdania o obrocie siewnym po terminie,
- błędach merytorycznych w sprawozdaniu (dane w złej rubryce).

Wobec powyższego, organ zgodnie z art. 126 ust. 1 pkt 5 ustawy o nasiennictwie, nałożył na prezesa kontrolowanej spółki karę grzywny w wys. 500 zł. Karę wystawiono na druku MANDAT KARNY seria De numer 2098771. Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez kierownika Działu, po wystawieniu mandatu informacja o tym fakcie została przekazana do Urzędu Skarbowego w Opolu i WIORiN nie ma wpływu dalszy bieg sprawy.

[akta kontroli poz. 16, M22]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

3. Dział Ochrony Roślin i Techniki (DORIN).

3.1. Kontrole prawidłowości stosowania środków ochrony roślin.

W 2023 r. WIORiN przeprowadził 840 kontroli prawidłowości stosowania środków ochrony roślin (na podstawie przekazanych spisów spraw). Z tej liczby kontroli poddano 44 protokoły (próbę min. 5%). Podstawą prawną kontroli był art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (Dz.U. z 2023 poz. 1992). Zgodnie z treścią art. 9 ust. 4 Rozporządzenia 2017/625, kontrole urzędowe przeprowadza się bez wcześniejszego zawiadomienia.

W przypadku kontroli podmiotu będącego przedsiębiorcą zespół kontrolerów okazał legitymacje służbowe oraz upoważnienie wynikające z 17 ust. 1-5 ustawy o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz art. 49 ust. 1- 7 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo Przedsiębiorców. Upoważnienie zawierało wszystkie wymagane elementy. Oryginał upoważnienia pozostawiono za

pokwitowaniem u kontrolowanego przedsiębiorcy, zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy Prawo Przedsiębiorców. Wszystkie poddane kontroli postępowania, przeprowadzono w okresie ważności upoważnienia. Protokół z kontroli sporządzony był w oparciu o art. 26 ust. 2 ustawy o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, zawierał wszystkie elementy wskazane w tym artykule. Ponadto protokół był każdorazowo podpisywany przez zespół kontrolny i kontrolowanego oraz jeden egzemplarz pozostawiano w kontrolowanym podmiocie. W przypadku pobrania próbek do analizy, protokoły zawierają informację o negatywnym wyniku badania laboratoryjnego oraz dowód przekazania tej informacji osobie kontrolowanej. W toku kontroli stwierdzono, że w jednym przypadku (OPI.7126.4.2.2023) pobrano próbkę do analizy laboratoryjnej, jednak w wyniku przeprowadzonego badania nie stwierdzono odstępstwa od normy.

W trzech przypadkach stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- OGO.7126.4.2.2023, nieprawidłowe zastosowanie środka ochronnego Agrosar 360 SL, nałożono mandat karny 200 zł na podstawie art. 76 ust. 1 pkt 19 ustawy o środkach ochrony roślin.
- OEK.7126.4.4.2023, stosowanie środka ochrony roślin niesprawnym technicznie sprzętem, nałożono mandat karny 200 zł na podstawie art. 76 ust. 1 pkt 32 ustawy o środkach ochrony roślin.
- OSZ.7126.4.3.2023, brak przechowywania przez przynajmniej 3 lata dokumentacji dotyczącej stosowanych środków, nałożono mandat karny 200 zł na podstawie art. 76 ust. 1 pkt 24 ustawy o środkach ochrony roślin.

[akta kontroli poz. 16, M31, M32, M40]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

3.2. Kontrole wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin.

W okresie objętym kontrolą, w poszczególnych oddziałach terenowych WIORiN zarejestrowano 161 spraw (na podstawie przekazanych spisów spraw), związanych z kontrolami wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin. Do kontroli przyjęto próbę min. 5%, jednakże nie mniej niż jedno postępowanie z każdego oddziału terenowego, co dało ilość 15 postępowań kontrolnych.

Podstawą prawną kontroli był art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 4 Rozporządzenia 2017/625, kontrole urzędowe przeprowadza się bez wcześniejszego zawiadomienia.

W przypadku kontroli podmiotu będącego przedsiębiorcą zespół kontrolerów okazał legitymacje służbowe oraz upoważnienie wynikające z 17 ust. 1-5 ustawy o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz art. 49 ust. 1-7 ustawy Prawo Przedsiębiorców. Upoważnienie zawierało wszystkie wymagane elementy. Oryginał upoważnienia pozostawiono za pokwitowaniem u kontrolowanego przedsiębiorcy, zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy Prawo Przedsiębiorców. Protokół z kontroli sporządzony był w oparciu o art. 26 ust. 2 ustawy o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, zawierał wszystkie elementy wskazane w tym artykule. Ponadto protokół był każdorazowo podpisywany przez zespół kontrolny i kontrolowanego oraz jeden egzemplarz pozostawiano w kontrolowanym podmiocie. Wszystkie poddane kontroli postępowania, przeprowadzono w okresie ważności upoważnienia. Każdorazowo kontrolujący sprawdzali posiadanie

i aktualność danych, w zakresie wpisu do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania do obrotu lub konfekcjonowania środków ochrony roślin. Kontrolowano również poświadczenie posiadania kwalifikacji w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin. Kontrolni poddano dokumentację, w zakresie wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin oraz ewentualny punkt sprzedaży tych środków.

W jednym przypadku, sprawa ODZ.7125.7.1.2023 nie dokonano wpisu do książki kontroli podmiotu ze względu na brak przedmiotowej książki. W pozostałych przypadkach inspektorzy dokonali wpisu do książki kontroli.

W przypadku dwóch postępowań kontrolnych, (ODZ.7125.7.1.2023, OSZ.7125.7.1.2023) kontrolerzy WIORiN stwierdzili nieprawidłowości, tj.:

- prowadzenie działalności polegającej na wprowadzaniu do obrotu środków ochrony roślin, bez wymaganego wpisu do rejestru,
- zbywanie środków ochrony roślin po upływie terminu ich ważności,
- zbywanie środków ochrony roślin, na które brak było aktualnego zezwolenia na wprowadzanie do obrotu,
- niezrealizowanie obowiązku prowadzenia i przechowywania dokumentacji, w taki sposób aby umożliwić określenie numeru partii i daty produkcji.

W obydwu przypadkach przedsiębiorcy zostali ukarani mandatem karnym w wysokości 500 zł - ODZ.7125.7.1.2023 i 200 zł - OSZ.7125.7.1.2023). W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości, wydane zostały zalecenia pokontrolne wraz ze zobowiązaniem/pouczeniem o konieczności poinformowania organy o wykonaniu zaleceń. W skontrolowanych sprawach, brak jest takiej informacji od podmiotu kontrolowanego, wobec czego pismem z dn. 13 lutego br., poproszono organ o wyjaśnienie, czy taka informacja do organu wpłynęła bądź też, czy organ podjął odpowiednie działania w celu weryfikacji wykonania zaleceń.

WIORiN pismem z dn. 20 lutego br., poinformował, że cyt.: „w obu przypadkach nieprawidłowość dotyczyła prowadzenia działalności w zakresie wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin bez wpisu do rejestru działalności regulowanej. Kontrolowany podmiot nie poinformował organu kontrolującego o wykonaniu zaleceń pokontrolnych, ponieważ WIORiN w Olsztynie, po przeprowadzeniu postępowań wyjaśniających, w obu przypadkach skierował wnioski o ukaranie do Sądów Rejonowych w Działdowie oraz Szczytnie. W załączeniu wnioski o ukaranie w sprawach jako załączniki nr 3 a – b”. Kontrolujący przyjmują powyższe wyjaśnienia.

[akta kontroli poz. 16, M25, M26, M29, M30]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

3.3. Kontrole reklamy i opakowań środków ochrony roślin.

W okresie objętym kontrolą, w poszczególnych oddziałach terenowych WIORiN wykonano 116 kontroli materiałów reklamowych oraz 116 kontroli opakowań, dotyczących środków ochrony roślin. Podczas wykonywania jednej czynności terenowej dokonywano obu kontroli jednocześnie (postępowania typu A). Do kontroli przyjęto próbę 10%, co dało ilość 12 postępowań kontrolnych.

Podstawą prawną kontroli był art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Zgodnie z treścią art. 9 ust. 4 Rozporządzenia 2017/625, kontrole urzędowe przeprowadza się bez wcześniejszego zawiadomienia.

W przypadku kontroli podmiotu będącego przedsiębiorcą, zespół kontrolerów okazał legitymacje służbowe oraz upoważnienie wynikające z 17 ust. 1-5 ustawy o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz art. 49 ust. 1-7 ustawy Prawo Przedsiębiorców. Upoważnienie zawierało wszystkie wymagane elementy. Oryginał upoważnienia pozostawiono za pokwitowaniem u kontrolowanego przedsiębiorcy, zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy Prawo Przedsiębiorców. Protokół z kontroli sporządzony był w oparciu o art. 26 ust. 2 ustawy o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, zawierał wszystkie elementy wskazane w tym artykule. Ponadto protokół był każdorazowo podpisywany przez zespół kontrolny i kontrolowanego oraz jeden egzemplarz pozostawiano w kontrolowanym podmiocie. Wszystkie poddane kontroli postępowania przeprowadzono w okresie ważności upoważnienia. Kontroli opakowań środków ochrony roślin dokonywano pod kątem ich zgodności z art. 21-22 ustawy o środkach ochrony roślin. Kontroli reklamy (ulotek) dokonywano pod kątem zgodności z art. 66 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (dalej jako „Rozporządzenie 1107/2009”).

[akta kontroli poz. 16, M26, M29, M30, M43, M43]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

3.4. Kontrole działalności w zakresie potwierdzania sprawności technicznej sprzętu.

W okresie objętym kontrolą, WIORiN w Olsztynie przeprowadził 4 kontrole w zakresie potwierdzania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin, przez podmioty wpisane do rejestru działalności regulowanej w przedmiotowym zakresie. Skontrolowano wszystkie postępowania w tym zakresie.

Zgodnie z treścią art. 1 ust. 2 pkt h Rozporządzenia 2017/625, w przypadku przedmiotowych postępowań wymagane jest wcześniejsze zawiadomienie o kontroli, zgodnie z art. ust. 1 ustawy Prawo Przedsiębiorców.

W przypadku 3 postępowań, kontrolą objęci zostali przedsiębiorcy – wymagane było wcześniejsze zawiadomienie o kontroli. W przypadku 1 postępowania (OOO.7126.1.1.2023), kontrolowany podmiot nie był przedsiębiorcą (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie), w związku z tym nie było wymagane wcześniejsze zawiadomienie o kontroli.

Dwa spośród skontrolowanych zawiadomień (OBA.7126.1.11.2023, ODZ.7126.1.1.2023) zawierały elementy określone w art. 48 ust. 3 wskazanej powyżej ustawy, tj. oznaczenie organu, datę i miejsce wystawienia, oznaczenie przedsiębiorcy, wskazanie zakresu przedmiotowego kontroli oraz imię, nazwisko, stanowisko i podpis osoby upoważnionej do zawiadomienia. Zawiadomienia te zawierały również pouczenia zgodne z art. 48 ust. 2 i 4 ustawy Prawo Przedsiębiorców.

W przypadku jednego zawiadomienia (OGI.7126.1.2.2023), kontrolujący stwierdzili, że zakres kontroli wskazany w zawiadomieniu – w przeciwieństwie do pozostałych zawiadomień - nie obejmował okresu

objętego kontrolą. Zgodnie z wyjaśnieniem uzyskanym w tej sprawie z jednostki zawartym w piśmie z dn. 20 lutego br., cyt.: „zgodnie z regulacją art. 48 ust. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221 z późn. zm.) zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli zawiera następujące elementy:

- 1) oznaczenie organu;
- 2) datę i miejsce wystawienia;
- 3) oznaczenie przedsiębiorcy;
- 4) wskazanie zakresu przedmiotowego kontroli;
- 5) imię, nazwisko oraz podpis osoby upoważnionej do zawiadomienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji.

Zwrócić należy uwagę, iż ustawodawca ww. regulacji nie wskazuje okresu objętego kontrolą, a jedynie definiuje zakres przedmiotowy kontroli. Zatem uznać należy, iż zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli w sprawie oznaczonej sygnaturą OGI.7126.1.2.2023 zawiera wszystkie elementy obligatoryjne wyszczególnione w art. 48 ustawy Prawo Przedsiębiorców, a wskazanie okresu objętego kontrolą nie było niezbędne. Mając powyższe na uwadze, pomimo rozbieżności, jakie występują w orzecznictwie sądowym w ww. temacie, tj. obowiązku wskazania w zawiadomieniu w zakresie przedmiotowym kontroli okresu objętego kontrolą, zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli w sprawie sygn. OGI.7126.1.2.2023 zawierało wszystkie elementy wymagane przepisami ustawy Prawo Przedsiębiorców”.

Kontrolerzy przyjmują powyższe wyjaśnienia. Podkreślenia jednak wymaga okoliczność, że stosowana w WIORiN praktyka zawierania w zawiadomieniach okresu objętego kontrolą, zgodna jest z wykładnią sądową zawartą w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dn. 1 grudnia 2021 r. sygn. akt I GSK 1316/21, w którym sąd ten stwierdził, że „podmiot kontrolowany musi mieć w zawiadomieniu kontroli oraz w upoważnieniu do kontroli wyczerpującą informację również w odniesieniu do okresów sprawozdawczych objętych kontrolą. Artykuł 48 ust. 3 pkt 4 oraz art. 49 ust. 7 pkt 7 ustawy Prawo Przedsiębiorców należy interpretować w ten sposób, że wskazanie zakresu przedmiotowego kontroli oznacza wskazanie materii objętej kontrolą oraz czasookresu, którego dotyczy kontrola (okresów rozliczeniowych)”.

Pozostałe elementy zawiadomienia o kontroli, były zgodne z art. 48 ust. 2-4 ustawy Prawo Przedsiębiorców. W każdym przypadku kontrole rozpoczynano zgodnie z art. 48 ust. 2 ustawy Prawo Przedsiębiorców, tj. nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli.

W przypadku kontroli podmiotów będących przedsiębiorcami, zespół kontrolerów okazał legitymacje służbowe oraz upoważnienie wynikające z 17 ust. 1-5 ustawy o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz art. 49 ust. 1- 7 ustawy Prawo Przedsiębiorców. Oryginał upoważnienia pozostawiano za pokwitowaniem u kontrolowanego przedsiębiorcy, zgodnie z art. 49 ust.1 ustawy Prawo Przedsiębiorców. Przedmiotowe kontrole odbyły się w okresie ważności upoważnień oraz w terminach zgodnych z art. 48 ust. 2 i 4 ustawy Prawo Przedsiębiorców.

Protokół z kontroli sporządzano w oparciu o art. 26 ust. 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Zawierał on wszystkie elementy wskazane w art. 26 ust. 2 tej ustawy. Ponadto protokół był każdorazowo podpisywany przez zespół kontrolny i kontrolowanego oraz jeden

egzemplarz pozostawiano w kontrolowanym podmiocie. W dwóch przypadkach inspektorzy WIORiN stwierdzili nieprawidłowości, w związku z tym wydali zalecenia pokontrolne, tj.:

- Kontrola OGI.7126.1.2023, stwierdzone nieprawidłowości: przedsiębiorca przeprowadzał badanie sprzętu do stosowania środków ochrony roślin, przy użyciu manometru wzorcowego nieposiadającego ważnego świadectwa wzorcowania. Zalecenie pokontrolne: przeprowadzenie wymaganego wzorcowania manometru oraz nieprzeprowadzanie badań sprawności technicznej sprzętu podczas których wymagane jest użycie ww. manometru. Podmiot został zobowiązany do poinformowania WIORiN o wykonaniu zalecenia do dnia 30 kwietnia 2024 r. Kontrolowany podmiot w dniu 9 stycznia 2024 r. dokonał wymaganego wzorcowania manometru i w dniu 15 stycznia 2024 r. poinformował WIORiN o tym fakcie.
- Kontrola ODZ.7126.1.1.2023, stwierdzone nieprawidłowości: przedsiębiorca przeprowadzał badanie sprzętu do stosowania środków ochrony roślin, przy użyciu manometru wzorcowego nieposiadającego ważnego świadectwa wzorcowania. Zalecenie pokontrolne: przeprowadzenie wymaganego wzorcowania manometru oraz nieprzeprowadzanie badań sprawności technicznej sprzętu podczas których wymagane jest użycie ww. manometru. Kontrolowany podmiot został zobowiązany do poinformowania WIORiN o wykonaniu zaleceń. W dniu 24 listopada 2023 r. kontrolowany podmiot przeprowadził wymagane wzorcowanie manometru i w dniu 2 stycznia 2024 r. poinformował WIORiN o tym fakcie.

[akta kontroli poz. 16, M33, 41]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

3.5. Kontrole działalności w zakresie prowadzenia szkoleń.

a) Kompleksowe kontrole podmiotów organizujących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin.

W okresie objętym kontrolą, pracownicy WIORiN w Olsztynie przeprowadzili 2 kompleksowe kontrole podmiotów organizujących szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin.

Obydwie kontrole były kontrolami planowymi. Jedna odbyła się w podmiocie niebędącym przedsiębiorcą – Wojewódzkim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Olsztynie, druga przeprowadzona została w podmiocie będącym przedsiębiorcą – ██████████ Nasienne Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe ██████████ w Działdowie.

W obydwu przypadkach podstawą prawną kontroli był art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 4 Rozporządzenia 2017/625, kontrole urzędowe przeprowadza się bez wcześniejszego zawiadomienia.

W przypadku kontroli podmiotu będącego przedsiębiorcą zespół kontrolerów okazał legitymacje służbowe oraz upoważnienie wynikające z 17 ust. 1-5 ustawy o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz art. 49 ust. 1-7 ustawy Prawo Przedsiębiorców. Oryginał upoważnienia pozostawiono za pokwitowaniem u kontrolowanego przedsiębiorcy, zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy Prawo Przedsiębiorców. Sprawdzone aktualność danych kontrolowanych wpisanych do rejestru działalności regulowanej prowadzących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin.

W trakcie kontroli dokonano oceny:

- zapewnionych warunków organizacyjno-technicznych prowadzenia szkoleń,
- kwalifikacji osób prowadzących szkolenia (§ 5.1, 5.2, 6.1 Rozporządzenia MRiRW z dnia 8 maja 2013 r. w sprawie szkoleń w zakresie środków ochrony roślin),
- programu prowadzonych szkoleń w zakresie ochrony roślin i czasu trwania szkolenia,
- sposobu dokumentowania działań związanych z prowadzeniem szkolenia.

W obydwu przypadkach dokonano wpisu do książki kontroli podmiotu. Kontrolujący nie stwierdzili nieprawidłowości, w związku z tym nie wydali zaleceń pokontrolnych. Protokół z kontroli sporządzano w oparciu o art. 26 ust. 2 ustawy o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa i zawierał wszystkie elementy wskazane w tym artykule. Ponadto protokół był każdorazowo podpisywany przez zespół kontrolny i kontrolowanego oraz jeden egzemplarz pozostawiano w kontrolowanym podmiocie.

b) Kontrole podmiotów organizujących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin, w trakcie trwania szkolenia.

W okresie objętym kontrolą inspektorzy WIORiN przeprowadzili 16 kontroli szkoleń, w trakcie ich trwania. Do kontroli wybrano próbkę 30%, tj. 5 postępowań. Wśród wybranych - 2 były to kontrole zrealizowane w podmiocie niebędącym przedsiębiorcą, a 3 to kontrole zrealizowane u przedsiębiorców:

- WMODR Olsztyn, miejsce szkolenia Bartoszyce „Szkolenie uzupełniające w zakresie stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym.”
- WMODR Olsztyn, miejsce szkolenia Gołdap „Szkolenie uzupełniające w zakresie stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym.”
- Instytut Praktycznego Sadownictwa SP., miejsce szkolenia Myślibóza „Szkolenie podstawowe w zakresie integrowanej produkcji roślin”.
- ██████████, miejsce szkolenia Smolajny „Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym”.
- ██████████, miejsce szkolenia Dobrocin „Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym”.

Podstawą prawną kontroli był art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Podobnie jak w przypadku kontroli kompleksowych, przedmiotowe kontrole również przeprowadzono bez zawiadamiania podmiotu kontrolowanego (art. 9 ust. 4 Rozporządzenia 2017/625).

W przypadku kontroli podmiotu będącego przedsiębiorcą kontrolerzy okazali legitymacje służbowe oraz upoważnienie wynikające z 17 ust. 1-5 ustawy o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz art. 49 ust. 1- 7 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo Przedsiębiorców. Oryginał upoważnienia pozostawiono za pokwitowaniem u kontrolowanego przedsiębiorcy, zgodnie z art. 49 ust.1 ustawy Prawo Przedsiębiorców.

Sprawdzono aktualność danych kontrolowanych wpisanych do rejestru działalności regulowanej prowadzących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin.

W trakcie kontroli dokonano oceny:

- kwalifikacji osób prowadzących szkolenia,
- zapewnionych warunków organizacyjno-technicznych prowadzenia szkoleń,
- pomocy dydaktycznych i materiałów szkoleniowych,
- przestrzeganie wymogów odnośnie liczby uczestników,
- realizacji programu prowadzonych szkoleń w zakresie ochrony roślin i czasu trwania szkolenia,
- dokumentowania działań związanych z prowadzeniem szkolenia,
- wydawanych zaświadczeń o ukończeniu szkolenia.

W dwóch przypadkach dokonano wpisu do książki kontroli podmiotu, natomiast w trzech przypadkach takiego wpisu nie dokonano ze względu na przeprowadzanie szkolenia poza siedzibą wykonawcy. Kontrolujący nie stwierdzili nieprawidłowości, w związku z tym nie wydali zaleceń pokontrolnych. Protokół z kontroli sporządzano w oparciu o art. 26 ust. 2 ustawy o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa i zawierał wszystkie elementy wskazane w tym artykule. Ponadto protokół był każdorazowo podpisywany przez zespół kontrolny i kontrolowanego oraz jeden egzemplarz pozostawiano w kontrolowanym podmiocie.

[akta kontroli poz. 16, M28]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

3.6. Kontrole działalności jednostek upoważnionych do przeprowadzania badań skuteczności działania środków ochrony roślin.

W okresie objętym kontrolą, WIORiN w Olsztynie przeprowadził 4 kontrole, w zakresie badania skuteczności – przestrzegania dobrej praktyki doświadczalnej, w odniesieniu do doświadczenia w trakcie jego trwania, przez podmioty wpisane do rejestru podmiotów upoważnionych do prowadzenia badań skuteczności działania środków ochrony roślin, prowadzonego przez Głównego Inspektora.

Skontrolowano wszystkie postępowania w tym zakresie tj.

1. protokół kontroli nr 1/2023, sprawa DORIN.7126.8.5.2023;
2. protokół kontroli nr 2/2023, sprawa DORIN.7126.8.6.2023;
3. protokół kontroli nr 1/2023, sprawa DORIN.7126.8.3.2023;
4. protokół kontroli nr 2/2023, sprawa DORIN.7126.8.4.2023.

Wojewódzki Inspektor przeprowadza kontrole na podstawie art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dn. 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin.

Zgodnie z treścią art. 9 ust.4 w zw. z art. 1 ust. 2 lit. Rozporządzenia 2017/625, w przypadku przedmiotowych postępowań nie jest wymagane wcześniejsze zawiadomienie o kontroli. Do przeprowadzanych kontroli zastosowanie mają przepisy art. 49-53 ustawy z dn. 6 marca 2018 r. Prawo Przedsiębiorców.

W każdym skontrolowanym postępowaniu sporządzono upoważnienia do kontroli na podstawie art. 17 ust. 1 i 5 ustawy z dn. 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, w zw. z art. 49 ust. 1 i 7 ustawy Prawo Przedsiębiorców. Czynności kontrolne zostały przeprowadzone

w obecności kontrolowanych (lub osób upoważnionych) i utrwalone w postaci protokołów. Do protokołów załączono listy kontrolne dobrej praktyki doświadczalnej, w odniesieniu do doświadczenia w trakcie jego trwania, które zawierają 37 zagadnień podlegających ocenie w trakcie kontroli. Wszystkie protokoły zawierają odpowiednie pouczenia. W toku przeprowadzonych ww. kontroli, WIORIN nie stwierdził występowania nieprawidłowości i nie sformułował żadnych zaleceń.

[akta kontroli poz. 16, M33]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

3.7. Wpisy oraz zmiany do rejestrów działalności regulowanej.

Działalność gospodarcza w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków, jest działalnością regulowaną w rozumieniu art. 44 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo Przedsiębiorców i wymaga wpisu do rejestru działalności regulowanej.

Zgodnie art. 25-27 ustawy o środkach ochrony roślin, organem prowadzącym rejestr działalności regulowanej w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków, jest wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę przedsiębiorcy, z tym że w przypadku gdy przedsiębiorcą jest osoba fizyczna – miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inne niż miejsce zamieszkania tej osoby.

W okresie objętym kontrolą do rejestru działalności regulowanej w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków, dokonano 12 wpisów i 12 zmian. Kontroli poddano wszystkie wpisy dokonane w 2023 r.

Wpisu do rejestru dokonuje się na pisemny wniosek przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o środkach ochrony roślin, wniosek o wpis zawiera:

- imię, nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę przedsiębiorcy, z tym że w przypadku gdy przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – adres miejsca wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inny niż adres i miejsce zamieszkania;
- numer w Krajowym Rejestrze Sądowym wnioskodawcy, o ile wnioskodawca taki numer posiada;
- numer identyfikacji podatkowej (NIP) wnioskodawcy;
- określenie zakresu wykonywanej działalności;
- wskazanie miejsca wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków;
- wskazanie miejsca przechowywania środków ochrony roślin, jeżeli przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin lub konfekcjonowania tych środków przechowuje te środki;
- datę i podpis wnioskodawcy.

Organ prowadzący rejestr działalności regulowanej dokonuje wpisu po złożeniu przez przedsiębiorcę oświadczenia o spełnianiu warunków wymaganych do wykonywania tej działalności, zgodnie z art. 26 ust. 2 pkt 1-2 ustawy o środkach ochrony roślin.

Wszystkie skontrolowane wnioski zawierały elementy oraz oświadczenia wskazane w cytowanych powyżej przepisach.

Ponadto zgodnie z art. 32 ust. 1-3 ustawy Prawo Przedsiębiorców, organ przyjmując wniosek, niezwłocznie potwierdza jego przyjęcie. Potwierdzenie przyjęcia wniosku zawiera: wskazanie daty wpływu oraz przewidywanego terminu rozpatrzenia wniosku, dane kontaktowe organu, pouczenie o przysługujących przedsiębiorcy środkach prawnych, w przypadku gdy odrębne przepisy przewidują milczące załatwienie sprawy – stosowne pouczenie. Z ogólnej liczby skontrolowanych wpisów, w przypadku 2 spraw, brak było wystawionego potwierdzenia przyjęcia pierwszego wniosku wymagającego uzupełnienia, tj.:

- DORiN.7125.3.4.2023 - wpływ wniosku w dniu 14.11.2023 r. (brak potwierdzenia jego przyjęcia), data pisma o uzupełnienie 17.02.2023 r., wpływ wniosku uzupełnionego 23.02.2023 r. (potwierdzenie przyjęcia uzupełnionego wniosku 23.02.2023),
- DORiN.7125.3.33.2023 - wpływ wniosku w dniu 27.11.2023 r. (brak potwierdzenia jego przyjęcia), data pisma o uzupełnienie 28.11.2023 r., wpływ wniosku uzupełnionego 30.11.2023 r. (potwierdzenie przyjęcia uzupełnionego wniosku 30.11.2023).

Pismem z dn. 13 lutego br. zwrócono się do organu o wyjaśnienie powyższej sytuacji. WIORiN pismem z dn. 20 lutego br., wyjaśnił że, cyt.: *"do WIORiN w Olsztynie w dniu 14.02.2023 r. wpłynął wniosek przedsiębiorcy o wpis do rejestru działalności regulowanej przedsiębiorców wykonujących działalność dotyczącą wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu. W związku z faktem, że ww. wniosek nie zawierał istotnych danych dotyczących miejsca wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu, przedsiębiorca został wezwany do jego uzupełnienia pismem z dnia 17.02.2023 r. Wskazać należy, że przedmiotowe wezwanie zawierało dane właściwe również dla potwierdzenia przyjęcia wniosku, tj. dane kontaktowe organu i wskazanie daty wpływu wniosku. Z uwagi na wystosowanie wezwania, nie było możliwe ustalenie terminu załatwienia sprawy, stąd zawarto pouczenie o skutkach nieuzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie. W dniu 23 lutego 2023 r. wpłynęło uzupełnienie wniosku. Z tego też względu sporządzono potwierdzenie przyjęcia wniosku o wpis do rejestru działalności regulowanej, które zawierało wszystkie wymagane w trybie art. 32 ustawy Prawo Przedsiębiorców wymogi, w tym wskazanie przewidywanego terminu rozpatrzenia wniosku. Wpis został dokonany w dniu 26 lutego 2023 r. Reasumując, odliczając czas oczekiwania na uzupełnienie wniosku, stwierdzić należy, iż Organ załatwił sprawę w terminie ustawowym".*

Powyższe wyjaśnienia nie mogą zostać uwzględnione. Stosownie do treści art. 32 ustawy Prawo Przedsiębiorców, organ przyjmując wniosek ma obowiązek niezwłocznie potwierdzić jego przyjęcie. Okoliczność polegająca na tym, że w treści wezwania do uzupełnienia braków znajdują się dane tożsame do tych, jakie powinny zostać zawarte w potwierdzeniu przyjęcia wniosku, nie zwalnia organu od jego sporządzenia. Brak wystawionego potwierdzenia przyjęcia pierwotnego wniosku, w obydwu przypadkach stanowi **uchybie**, które narusza art. 32 ustawy Prawo Przedsiębiorców. Ujawnione uchybienie nie wywołało negatywnych skutków dla organu i strony postępowania. Odpowiedzialność za powyższe uchybienie ponosi pracownik przyjmujący wniosek.

Stawka opłaty skarbowej, zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 2111) od dokonania wpisu do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków, wynosi 1135 zł. Zgodnie z art. 6 ust. 2 w/w ustawy obowiązek zapłaty opłaty skarbowej powstaje z chwilą dokonania zgłoszenia lub złożenia wniosku o dokonanie czynności urzędowej. Wszystkie

skontrolowane wnioski zawierały (jako załącznik) potwierdzenie dokonania stosownej opłaty skarbowej.

Zgodnie z art. 27b ust. 1-2 ustawy o środkach ochrony roślin, wojewódzki inspektor prowadzący rejestr, obowiązany jest dokonać wpisu przedsiębiorcy do rejestru w terminie 7 dni od dnia wpływu do niego wniosku o wpis, wraz z załącznikami. W przypadku wezwania przedsiębiorcy do uzupełnienia wniosku o wpis nie później niż przed upływem 7 dni od dnia jego otrzymania, termin dokonania wpisu biegnie odpowiednio od dnia wpływu uzupełnienia wniosku o wpis.

W jednym przypadku (sprawa DORiN.7125.3.4.2023), termin wpisu do rejestru działalności regulowanej wyniósł 8 dni (termin wpływu uzupełnionego wniosku 23 lutego 2023, termin dokonania wpisu zgodnie z zaświadczeniem – 3 marca 2023). Pozostałe wpisy do rejestru dokonano w ustawowym terminie.

W piśmie z dn. 20 lutego br., organ wyjaśnił że, cyt.: „w przedmiotowym przypadku miało miejsce jednodniowe przekroczenie ustawowego terminu na dokonanie wpisu. Za przyczynę ww. nieprawidłowości uznać należy następujące okoliczności:

- czasowe oddelegowanie osoby bezpośrednio zajmującej się zagadnieniem związanym z wprowadzaniem do obrotu środków ochrony roślin do wykonywania zadań związanych z kontrolą NIK prowadzoną w tym okresie w Wojewódzkim Inspektoracie w Olsztynie,
- spiętrzenie zadań związanych z opracowaniem Planów kontroli, Planów pracy oraz sprawozdawczością (prace terminowe, czasochłonne, wymagające konsultacji z Oddziałami),
- braki kadrowe – Dział Ochrony Roślin i Nawozów w pierwszym kwartale ubiegłego roku pracował w ograniczonym trzyosobowym składzie.”

Nieterminowe dokonanie wpisu stanowi **uchybie**nie które narusza art. 27b ust. 1-2 ustawy o środkach ochrony roślin. Ujawnione uchybienie nie wywołało negatywnych skutków dla organu i strony postępowania. Odpowiedzialność za powyższe uchybienie ponosi pracownik przyjmujący wniosek.

[akta kontroli poz. 16, M44, M45]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

3.8. Kontrole wykonania obowiązków nałożonych w drodze decyzji administracyjnych.

W 2023 r. w stosunku do skontrolowanych podmiotów wydano dwie decyzje administracyjne dotyczące środków ochrony roślin.

- DORiN.7140.7.1.2023 z dn. 29 czerwca 2023 r., w sprawie wycofania z obrotu środków ochrony roślin. Podmiot na który nałożono obowiązki, w dn. 23 lipca 2023 r. poinformował organ o utylizacji odpadów, jednocześnie przekazując kartę przekazania odpadów. W przedmiotowej sprawie nie było potrzeby dalszej kontroli wykonania obowiązków.

- DORiN.7140.8.1.2023 z dn. 17 lutego 2023 r., w sprawie unieszkodliwienia środka ochrony roślin. Podmiot na który nałożono obowiązki, poinformował organ o utylizacji odpadów, jednocześnie przekazując kartę przekazania odpadów z dn. 28 lutego 2023 r. W przedmiotowej sprawie nie było potrzeby dalszej kontroli wykonania obowiązków

[akta kontroli poz. 16, M38]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

3.9. Nakładanie kar grzywny.

W 2023 r. w stosunku do skontrolowanych podmiotów nałożono 43 mandaty karne. Skontrolowano 10% czyli 5 spraw w których nałożono grzywnę.

Katalog czynów podlegających karze grzywny określony został w art. 76 ustawy o środkach ochrony roślin.

Analizie poddano sprawy:

- OKE.7126.4.10.2023. W wyniku kontroli utrwalonej w protokole nr 10/2023 ustalono zastosowanie środka ochronnego niezgodnie z zawartymi w etykiecie wymaganiami, w zakresie dopuszczalnej maksymalnej dawki. Na podmiot, na podstawie art. 76 ust. 1 pkt. 19 nałożono mandat w wys. 250 zł. Organ zastosował prawidłową podstawę prawną ukarania.

- OGO.7126.4.2.2023. W wyniku kontroli utrwalonej w protokole nr 3/2023 ustalono zastosowanie środka ochronnego niezgodnie z etykietą na terenach nieużytkowanych rolniczo, łąkach i pastwiskach w celu zwalczania barszczu Sosnowskiego. Na podmiot, na podstawie art. 76 ust. 1 pkt. 19 nałożono mandat w wys. 200 zł. Organ zastosował prawidłową podstawę prawną ukarania.

- OKE.7126.4.25.2023. W wyniku kontroli utrwalonej w protokole nr 28/2023 ustalono zastosowanie środka ochronnego niezgodnie z etykietą w odniesieniu do uprawy oraz ilości zabiegów. Na podmiot, na podstawie art. 76 ust. 1 pkt. 19 nałożono mandat w wys. 200 zł. Organ zastosował prawidłową podstawę prawną ukarania.

- OOS.7126.4.25.2023. W wyniku kontroli utrwalonej w protokole nr 28/2023 ustalono nieprawidłowości w zapisach prowadzonej dokumentacji. Na podmiot, na podstawie art. 76 ust. 1 pkt. 24 nałożono mandat w wys. 100 zł. Organ zastosował prawidłową podstawę prawną ukarania.

- ONI.7126.4.10.2023. W wyniku kontroli utrwalonej w protokole nr 9/2023 ustalono zastosowanie środka ochronnego niezgodnie z etykietą. Na podmiot, na podstawie art. 76 ust. 1 pkt. 19 nałożono mandat w wys. 400 zł. Organ zastosował prawidłową podstawę prawną ukarania

[akta kontroli poz. 16, M35]

Działalność jednostki w przedmiotowym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

II. Zaciąganie zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków (F).

Ustalenia ogólne.

W zakresie wewnętrznych regulacji organizacyjno-prawnych w jednostce kontrolowanej obowiązują nw. procedury:

1. Zasady (polityka) rachunkowości – wprowadzone w życie Zarządzeniem Nr 28/2021 Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Wojewódzkiej Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie, zawierają wszystkie obligatoryjne elementy wskazane

w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.), tj.:

- określenie roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych,
- metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego,
- sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym: zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej,
- wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe,
- opis systemu przetwarzania danych,
- opis systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów.

2. Zasady udzielania zamówień publicznych o wartości zamówienia niższej niż kwota 130 000 zł wprowadzone - Zarządzeniem Nr 15/2021 Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie z dnia 20 sierpnia 2021 r. w sprawie ustalenia instrukcji postępowania przy realizacji zamówień publicznych w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie.

3. Księgi rachunkowe Inspektoratu prowadzone są przy użyciu oprogramowania „FINANSE DDJ” opracowanego przez firmę ProgMan Software S.A. z Gdyni.

[Akta kontroli: 1F-2F,9F, 46F]

Ustalenia szczegółowe.

1. W zakresie planu finansowego jednostki

1.1. W okresie kontrolowanym Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie realizował wydatki w dziale 010 Rolnictwo i łowiectwo i rozdziale 01032 Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

1.2. Pismem z dnia 22 lutego 2023 r., znak: FK-I.3111.24.2023, Wojewoda Warmińsko-Mazurski poinformował jednostkę o zaplanowanych (decyzja Nr FK 24/2023 z dnia 22 lutego 2023 r.) środkach na wydatki w kwocie **11 277 000,00 zł**.

W ciągu roku plan wydatków został zmieniony 7 decyzjami Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, tj.:

- Decyzja Nr FK 242/2023 z dnia 18 sierpnia 2023 r. z mocą obowiązywania od 11 sierpnia 2023 r. (zwiększenie - 125 000,00 zł) – z przeznaczeniem na zwiększenie wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń.
- Decyzja Nr FK 395/2023 z dnia 13 października 2023 r. (zwiększenie - 100 000,00 zł) – z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności Inspektoratu, w tym m.in. opłaty za gaz, energię elektryczną, zakup paliwa do samochodów służbowych.
- Decyzja Nr FK 449/2023 z dnia 31 października 2023 r. (zwiększenie - 150 000,00 zł) - z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności Inspektoratu, w tym m.in. na opłaty za gaz, energię elektryczną, zakup paliwa do samochodów służbowych.
- Decyzja Nr FK 497/2023 z dnia 15 listopada 2023 r. (zwiększenie - 227 979,20 zł) - z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności Inspektoratu, w tym m.in. na

zakup umundurowania dla pracowników oddziałów granicznych, składki na ubezpieczenia społeczne, szkolenie członków korpusu służby cywilnej, ubezpieczenie mienia, wywóz śmieci, opłaty za gaz, energię elektryczną, zakup paliwa do samochodów służbowych oraz na wydatki na zakupy inwestycyjne (zakup drona i urządzenia wielofunkcyjnego).

- Decyzja Nr FK 529/2023 z dnia 29 listopada 2023 r. (zwiększenie - 153 715,55 zł) - z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności Inspektoratu, w tym m.in. na zakup komputerów, sprzętu informatycznego, licencji do serwera, tonerów, środków czystości oraz materiałów biurowych.
- Decyzja Nr FK 556/2023 z dnia 11 grudnia 2023 r. (zwiększenie - 250 000,00 zł) - z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności Inspektoratu, w tym m.in. na zakup wyposażenia biur w Oddziałach Wojewódzkiego Inspektoratu, komputerów stacjonarnych i laptopów, sprzętu informatycznego, licencji do serwera, tonerów, środków czystości, materiałów biurowych, opon do samochodów służbowych.
- Decyzja Nr FK 497B/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. korekta do decyzji Nr 497/2023 z dnia 15 listopada 2023 r. (zwiększenie - 2 324,10 zł, zmniejszenie - 2 324,10 zł) – korekta związana była ze zmianą kwot zwiększenia planu wydatków w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej oraz zadaniowej.

Ponadto, plan wydatków został zmieniony 2 decyzjami Ministra Finansów, tj.:

- Decyzja Ministra Finansów, pismo znak: MF/FG1.4143.3.259.2023.MF.4083 z dnia 29 września 2023 r. – zwiększenie o 15 480,00 zł – z przeznaczeniem na sfinansowanie skutków zmiany od 1 lipca 2023 r. podstawy naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.
- Decyzja Ministra Finansów, pismo znak: MF/IP11.4143.3.182.2023.MF.INNE.6114 z dnia 28 listopada 2023 r. – zwiększenie o 30 691,00 zł – z przeznaczeniem na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu Nr 101 101929 PL Fito 2023 w ramach podpisanego 21 marca 2023 r. Porozumienia Grantowego dotyczącego dofinansowania realizacji działań w ramach programu Single Market Programme (SMP) dla jednostki realizującej.

W związku z powyższym ostateczna wielkość planu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiła **12 329 865,75 zł**.

1.3. Ponadto ustalono, że Kierownik jednostki został upoważniony przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (Decyzja Nr FK 24/2023 z dnia 22 lutego 2023 r.) do dokonywania przeniesień wydatków w obrębie jednego rozdziału klasyfikacji budżetowej, z wyłączeniem wydatków majątkowych, stosownie do przepisów art. 171 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

W związku z powyższym Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie dokonał, na podstawie 14 decyzji, zmiany w planie wydatków Inspektoratu przenosząc środki finansowe pomiędzy paragrafami wydatków (łącznie kwota 828 009,80 zł).

1.4. W toku czynności kontrolnych, analizie poddano wszystkie zmiany w planie wydatków oraz ich wykonanie w 2023 r. i ustalono, że nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków, co było zgodne z art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 162 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

1.5. Stwierdzone naruszenia stanu prawnego w kontrolowanym obszarze, polegały na zaciągnięciu zobowiązania z przekroczeniem zakresu upoważnienia określonego planem finansowym, polegających na:

- zabezpieczeniu w planie finansowym na 2023 rok w § 4440 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych kwoty 188 000,00 zł podczas gdy wyliczony odpis na 2023 rok wynosił 188 469,80 zł. Kwota przekroczenia - 469,80 zł.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyła Zastępca Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: „*Dokonano zwiększenia w Planie § 4440 Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych do wysokości faktycznego naliczenia we wrześniu 2023 roku. Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1586) zmianami w art. 51 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 998) wprowadziła zmiany dotyczące podstaw naliczenia. We wrześniu 2023 r. zwiększono plan w § 4440 do wysokości 203 480 zł.*”

- dokonaniu w dniu 29 grudnia 2023 r. zakupu listew i narożników na podstawie FV VAT nr FV/12312038941 z dnia 29 grudnia 2023 r. na łączną kwotę 1 294,61 zł. Na dzień 29 grudnia 2023 r. w planie były zabezpieczone środki umożliwiające dokonanie wydatku na maksymalną kwotę 968,46 zł. W związku z powyższym dnia 29 grudnia 2023 r. dokonano zapłaty części faktury – tj. 968,46 zł, pozostała część tj. 326,15 zł została opłacona 5 stycznia 2024 r. Kwota przekroczenia - 326,15 zł.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: „*W dniu 29.12.2023 r. do siedziby Wojewódzkiego Inspektoratu wpłynęły znaczne ilości faktur, m.in. za energię elektryczną, czy energię ciepłą. Pod koniec dnia do działu finansowego wpłynęła faktura FV/12312038941 na kwotę 1294,61 zł. Ponieważ na rachunku bankowym WIORiN w Olsztynie posiadał środki finansowe w wysokości 968,46 zł, to Główna Księgowa podjęła decyzję, iż faktura ta częściowo zostanie opłacona w roku 2023r (do wysokości posiadanych środków), natomiast pozostała część faktury, tj. 326,15 zł zostanie opłacona w 2024 roku. Zgodnie z art. 145 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U.2023, poz. 1270) „w przypadku gdy ustawa budżetowa albo ustawa o przewidywanym budżetowym nie zostaną ogłoszone przed dniem 1 stycznia, to do czasu ogłoszenia odpowiedniej ustawy: 1) podstawą gospodarki*

finansowej jest przedstawiony Sejmowi odpowiedni projekt ustawy”. W projekcie planu finansowego WIORiN na 2024 r. 2 § 4000 zabezpieczone są środki w wysokości 721 000 zł, zatem nie doszło do przekroczenia wydatków w tym paragrafie albo zaciągnięcia zobowiązania bez zabezpieczenia w planie.”

Powyższe skutkowało naruszeniem art. 46 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obowiązkowe oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich. Dokonanie zakupu listew i narożników nastąpiło w roku 2023 i w tym samym roku powinno zostać sfinansowane.

[Akta kontroli: 3F-8F, 10F-13F, 25F, 46F]

1.6. W zakresie prawidłowości realizacji planu finansowego i jego zmian, działalność jednostki ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

2. W zakresie wydatków budżetowych.

2.1. Plan wydatków wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosił łącznie **12 329 865,75 zł**. Środki pochodziły z:

- ustawy budżetowej – 12 283 694,75 zł,
- rezerw celowych budżetu państwa – 46 171,00 zł.

Kontrolowana jednostka wykorzystwała środki budżetu państwa w łącznej kwocie **12 329 865,75 zł**, co stanowiło 100% planu.

2.2. Struktura wydatków jednostki przedstawiała się następująco:

- wydatki osobowe, wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający i ZFŚS – 10 397 273,95 zł, co stanowiło 84,32% ogółu wydatków,
- wydatki rzeczowe – 1 894 915,90 zł, co stanowiło 15,37% ogółu wydatków,
- wydatki inwestycyjne – 37 675,90 zł, co stanowiło 0,31% ogółu wydatków.

2.3. Wydatki osobowe.

2.3.1. Struktura zatrudnienia w Inspektoracie na 31 grudnia 2023 r. przedstawiała się następująco: 98 i 3/8 etatu (106 osób):

- Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa – 1 osoba (1 etat),
- Zastępca Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa – 1 osoba (1 etat)
- Główny księgowy – 1 osoba (1 etat),
- Zastępca Głównego księgowego – 1 osoba (1 etat),
- Starszy księgowy – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Działu Nadzoru Fitosanitarnego – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Działu Nadzoru Nasiennego – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Działu Administracyjnego – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Oddziału w Bartoszycach – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Oddziału w Braniewie – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Oddziału w Działdowie – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Oddziału w Elblągu – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Oddziału w Ełku – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Oddziału w Giżycku – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Oddziału w Gołdapi – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Oddziału w Kętrzynie – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Oddziału w Nidzicy – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Oddziału w Nowym Mieście Lubawskim – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Oddziału w Ostródzie – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Oddziału w Olecku – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Oddziału w Olsztynie – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Oddziału w Piszcu – 1 osoba (1 etat),

- Kierownik Oddziału w Szczytnie – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Oddziału Granicznego w Bezledach – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Oddziału Granicznego w Braniewie – 1 osoba (1 etat),
- Kierownik Oddziału Granicznego w Elblągu – 1 osoba (1 etat),
- Główny specjalista – 1 osoba (1 etat),
- Główny informatyk – 1 osoba (1 etat),
- Starszy specjalista – 15 osób (15 etatów),
- Specjalista – 2 osoby (2 etaty),
- Starszy inspektor – 33 osoby (32 i 2/8 etaty),
- Inspektor – 16 osób (16 etatów),
- Administrator – 1 osoba (1 etat),
- Konserwator – 3 osoby (2 i ½ etatu),
- Sprzątaczką – 8 osób (1 i 5/8 etatu)

2.3.2. W toku kontroli sprawdzono prawidłowość naliczenia wynagrodzenia osobowego dla 10 losowo wybranych pracowników Inspektoratu, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, tj.:

- Zastępcy Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
- Głównego księgowego,
- Kierownika Działu Nadzoru Fitosanitarnego,
- Kierownika Oddziału,
- Starszego specjalisty,
- 2 osób zajmujących stanowisko Starszego inspektora,
- 2 osób zajmujących stanowisko Inspektora,
- Konserwatora.

Ustalono, że składniki wynagrodzenia wskazane w umowach o pracę zgodne były z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, tj.:

- ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 2022 r., poz. 1691 ze zm.),
- rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej (Dz.U. z 2022 r., poz. 2024),
- rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 lutego 2010 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek (Dz.U. z 2023 r., poz. 467).

2.3.3. W toku kontroli sprawdzono również prawidłowość naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego dla ww. pracowników Inspektoratu i ustalono, że:

- wszyscy pracownicy, którym zostało wypłacone wynagrodzenie roczne nabyli do niego uprawnienia,
- wysokość wynagrodzenia ustalono w wysokości 8,5 % sumy wynagrodzenia za pracę otrzymanego przez pracowników w ciągu 2023 r.,

- wysokość wynagrodzenia ustalono proporcjonalnie do okresu przepracowanego w Inspektoracie,
- wynagrodzenia zostały wypłacone dnia 15 lutego 2024 r.

Powyższe ustalenia zgodne były z przepisami ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników sfery budżetowej (Dz.U. z 2023 r., poz. 1690).

2.3.4. Ponadto, ww. pracownikom wypłacono w lipcu, sierpniu i grudniu 2023 r. nagrody pieniężne na łączną kwotę 151 420, 00 zł, za osiągnięcia w pracy zawodowej, a także nagrody na łączną kwotę 6 598,41 zł dla 5 pracowników zaangażowanych w realizację projektu Nr 101 101929 PL Fito 2023 w ramach podpisanego 21 marca 2023 r. Porozumienia Grantowego dotyczącego dofinansowania realizacji działań w ramach programu Single Market Programme (SMP) dla jednostki realizującej.

W miesiącu wrześniu 2023 r. wypłacono dodatki motywacyjne na łączną kwotę 12 850,00 zł, w ramach utworzonego w Inspektoracie na ten cel dodatkowego funduszu motywacyjnego.

Ustalenia oraz ocena w zakresie prawidłowości przyznawania nagród w Inspektoracie zostały zawarte w części III niniejszego projektu.

2.4. Wydatki rzeczowe.

2.4.1. W okresie kontrolowanym wydatki rzeczowe poniesiono na:

- zakup materiałów i wyposażenia (m.in. zakup laptopów, drukarek, materiałów niezbędnych do wykonania prac remontowych w oddziałach Inspektoratu, mebli biurowych, środków czystości, materiałów biurowych, paliwa do samochodów służbowych, licencji programów komputerowych, artykułów spożywczych na potrzeby Sekretariatu Inspektoratu, zakup statuetek wręczonych podczas uroczystości związanej z Podsumowaniem Międzynarodowego Dnia Zdrowia Roślin), w sumie: 822 171,6 zł,
- zakupu różnych usług (m.in.: sprzątanie pomieszczeń oddziałów Inspektoratu, usługi prawne, usługi pocztowe, monitoring, mycie, przeglądy i wymiana opon w samochodach służbowych, odprowadzenie ścieków, abonament RTV za 2023 rok, remonty, obsługa w zakresie ochrony danych osobowych, zakup usługi cateringu na uroczystość związaną z Podsumowaniem Międzynarodowego Dnia Zdrowia Roślin), w sumie: 424 140,28 zł,
- zakup energii elektrycznej i ciepłej, wody: 319 869,49 zł,
- koszty najmu oddziałów Inspektoratu: 71 668,02 zł,
- zakup wody mineralnej, mydła, ręczników dla pracowników Inspektoratu, ekwiwalenty za pranie i używanie odzieży, dofinansowanie do zakupu okularów korekcyjnych, wypłata odszkodowania pracownikowi Inspektoratu na podstawie wyroku sądowego, odzieży- umundurowania, w sumie: 61 707,37 zł,
- usługi telekomunikacyjne: 39 861,62 zł,
- gospodarowanie odpadami komunalnymi i opłaty za trwałe zarząd: 32 311,87 zł
- ubezpieczenie samochodów służbowych: 31 315,00 zł,
- podatek od nieruchomości: 24 273,17 zł,
- szkolenia pracowników Inspektoratu: 19 594,40 zł,
- remonty samochodów służbowych, naprawy sprzętu: 14 686,02 zł,

- delegacje służbowe pracowników oraz ryczałt samochodowy: 13 253,42 zł,
- badania lekarskie pracowników: 13 131,00 zł
- odsetki od wyroku sądowego: 2 231,60 zł,
- opłata za trwałą zarząd: 1 844,80 zł,
- szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej: 1 651,68 zł,
- koszty sądowe: 1 168,00 zł,
- podatek rolny: 37,00 zł.

W zakresie zrealizowanych w 2023 roku remontów w niektórych Oddziałach Inspektoratu (wg sporządzonego zestawienia zbiorczego - na łączną kwotę 136 130,00 zł), oraz zasadności zorganizowanej uroczystości pn. „Podsumowanie Międzynarodowego Dnia Zdrowia Roślin” wyjaśnienia złożył Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa, tj.:

- odnośnie przeprowadzonych remontów, cyt.: „ W 2023 roku wystąpiły potrzeby koniecznych remontów bieżących w niektórych siedzibach komórek organizacyjnych WIORiN. Ponadto, w efekcie wcześniej prowadzonych działań organizacyjnych udało się uzyskać mniejsze obciążenie finansowe ponoszone za opłacane media i głównie z tych oszczędzonych środków dokonywane były niezbędne remonty bieżące. Kolejną przesłanką do wykorzystania przedmiotowych środków finansowych, była konieczność wykonania nieplanowanych wcześniej niezbędnych bieżących prac remontowych w budynkach użytkowanych przez WIORiN, spowodowana m.in. wymianą grzejników w budynku siedziby Oddziału nidzickiego w Nidzicy przez administratora tego budynku, czego konsekwencją była wymiana grzejników i inne drobne prace remontowe w Oddziale WIORiN, czy prace związane z wymianą zużytych paneli, czy konieczność odmalowania brudnych ścian.(...)”
- odnośnie zorganizowanej uroczystości pn. „Podsumowanie Międzynarodowego Dnia Zdrowia Roślin”, cyt.: „Odpowiadając na pytania związane z Podsumowaniem Międzynarodowego Dnia Zdrowia Roślin, które odbyło się w formie narady, na wstępie wskazać należy, iż zgodnie z regulacją m.in. 14 pkt 3 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1992) Wojewódzki Inspektor może prowadzić aktywność szkoleniowo-informacyjną dotyczącą nadzorowanej przez siebie materii. Ponadto Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Roślin i Nasiennictwa, na podstawie wytycznych Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa (Strategia Rozwoju PIORiN na lata 2022-2027, w tym kierunków działania PIORiN w 2023 roku), są zobowiązane do promowania Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. W tym celu winny podejmować działania służące budowaniu i umacnianiu pozytywnego wizerunku Inspekcji, informowaniu o bieżących zadaniach i dostarczaniu informacji związanych z działaniami Inspekcji. Decyzją Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych z grudnia 2020 r., dzień 12 maja został ustanowiony Międzynarodowym Dniem Zdrowia Roślin. Celem tego święta jest podniesienie globalnej świadomości na temat znaczenia zdrowia roślin. Dzień ten jest od 2021 r. obchodzony również jako święto PIORiN, którego do tej pory nie miała ta instytucja zajmująca się ochroną zdrowia roślin. W związku z tym, że w latach 2021 – 2022 r. na terenie RP obowiązywał stan epidemii, a następnie stan zagrożenia epidemiologicznego związany z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, dopiero w 2023 r. zainaugurowana została uroczystość poświęcona obchodom tego święta, która będzie organizowana corocznie, podobnie jak obchodzone są święta innych służb i instytucji państwowych, m.in. Święto Policji czy Dzień Edukacji Narodowej.

Mając na uwadze powyższe wskazane obowiązki, uprawnienia i okoliczności, przez WIORiN w Olsztynie została podjęta decyzja o organizacji w dniu 26 września 2023 r. narady pt. Podsumowanie obchodów Międzynarodowego Dnia Zdrowia Roślin w województwie warmińsko-mazurskim". Uroczysta narada w przedmiotowym zakresie została zorganizowana w Sali konferencyjnej Warmińsko- Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, za wiedzą i zgodą Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, który był również jego uczestnikiem. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 1 Dyrektora Biura Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie z dnia 5 stycznia 2023 r. 4 w sprawie ustalenia regulaminu obejmowania i sprawowania patronatów przez Wojewodę Warmińsko- Mazurskiego przedsięwzięcie zostało objęte patronatem honorowym Wojewody. Zaznaczyć należy, iż WIORiN w Olsztynie otrzymał wsparcie Wojewody w postaci bezkosztowego wynajęcia Sali konferencyjnej wraz z jej wyposażeniem i obsługą techniczną. (...).

Ranga wydarzenia, jak również fakt, że zostało objęte patronatem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego oraz praktyka innych instytucji, które dotychczas przysyłały do WIORiN oficjalne zaproszenia na swoje wydarzenia, spowodowały konieczność opracowania projektu i wykonania stosownych zaproszeń formalnych w drukarni.

Do udziału w tym wydarzeniu zostały zaproszone osoby związane z regionem warmińsko-mazurskim – m.in. wojewoda, parlamentarzyści, szefowie i przedstawiciele zespółonej administracji rządowej i administracji samorządowej w województwie, nauki oraz instytucji i organizacji funkcjonujących w obszarze rolnictwa w województwie warmińsko-mazurskim, a również przedstawiciele instytucji o zasięgu ogólnopolskim – Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa i innych wojewódzkich inspektoratów WIORiN.

Szklane statuetki zostały przygotowane i wręczone w ramach podziękowania za współpracę i wsparcie przedstawicielom władz, organów i instytucji z którymi WIORiN współpracuje, m.in. przy realizacji ciężących na Jednostce zadań, od lat nie tylko na szczeblu lokalnym. Zauważyć należy, że przedstawiciele WIORiN w Olsztynie, podczas uroczystości organizowanych przez zaproszone na przedmiotowe wydarzenie instytucje również otrzymywali statuetki, medale, etc.

Poczęstunek przewidziany w programie tego przedsięwzięcia obejmował kawę, herbatę, napoje, ciasto i drobne przekąski, był zorganizowany w holu wejściowym Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego celem umożliwienia spotkania się między uczestnikami, wymianie doświadczeń, dyskusji. Należy mieć na uwadze, że wśród zaproszonych gości były osoby nie tylko z regionu, ale z całej Polski. Wybrany usługodawca cateringu zaoferował najtańszą ofertę. W celu realizacji zadań o charakterze szkoleniowo-informacyjnych, o których była mowa na wstępie odpowiedzi, program narady obejmował m.in. wykład inauguracyjny profesora z Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego pt. „Adaptacja ochrony roślin do zmian globalnych”. Jednoznacznie stwierdzić należy, iż służył on poszerzeniu wiedzy wszystkich pracowników WIORiN.

W tym miejscu podkreślić należy, że m.in. dla celu realizacji obowiązków szkoleniowych, w przedmiotowym wydarzeniu brali udział pracownicy z Oddziałów terenowych WIORiN. Wojewódzki Inspektor podczas uroczystej narady również awansował inspektorów na wyższe stopnie służbowe – sześciu inspektorów uzyskało stopień starszego inspektora. (...)."

2.4.2. Na podstawie analizy dokumentacji księgowej dotyczącej wszystkich wydatków rzeczowych poniesionych w 2023 r., ustalono, że faktury oraz inne dokumenty, na podstawie których realizowano wydatki:

- zawierały wszystkie niezbędne elementy wymienione w m.in. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
- zawierały klasyfikację budżetową poniesionych wydatków, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 513),
- zostały prawidłowo zadekretowane (odpowiednie konto zespołu 4 w korespondencji z kontem zespołu 2), tj. zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342),
- zawierały adnotację dotyczącą stosowania procedur zamówień publicznych, o których mowa w m.in. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1605 ze zm.),
- zawierały pieczętki wpływu dokumentu do jednostki, stosownie do przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67),
- były sprawdzone pod względem formalno-rachunkowym, merytorycznym i zatwierdzone do zapłaty przez Kierownika jednostki i Głównego księgowego.

2.5. Wydatki na zakupy inwestycyjne.

2.5.1. W ramach § 6060 plan wydatków na dzień 31 grudnia 2023 wynosił **37 675,90 zł** z czego wykorzystano 37 675,90 zł. Środki pochodziły z ustawy budżetowej i były przeznaczone na zakup drona i urzędnia wielofunkcyjnego.

2.5.2. Realizacja wydatków w § 6060:

Zakup urządzenia wielofunkcyjnego

- Wyznaczony pracownik Inspektoratu w dniu 21 listopada 2023 r. złożył Wniosek o wszczęcie postępowania o przeprowadzenie zamówienia na dostawę urządzenia wielofunkcyjnego kolorowego.
- Wniosek został zaakceptowany przez Kierownika jednostki i Głównego księgowego.
- Droga elektroniczną wysłano zapytania do 3 wykonawców wraz opisem przedmiotu zamówienia.
- Wpłynęły 3 oferty sprzedaży i dostawy. Wybrano dostawcę, który zaoferował najniższą cenę oraz termin realizacji wykonania usługi do 28 grudnia 2023 r.
- Z przeprowadzonego postępowania w dniu 23 grudnia 2023 r. sporządzono notatkę nr 9/2023.
- Dostawca dnia 19 grudnia 2023 r. wystawił FV Nr 2702/T/12/2023 za zakup koparki Sharp BP70C31 na kwotę 15 676,35 zł brutto.
- Faktura była sprawdzona pod względem formalnym i rachunkowym i zatwierdzona do wypłaty przez Kierownika jednostki i Głównego księgowego. Faktura została opłacona zgodnie

z terminem płatności dnia 21 grudnia 2023 r. Wystawiono dnia 19 grudnia 2023 r. dokument OT nr 1/2023. Zakupionemu środkowi trwałemu nadano numer inwentarzowy nr ST/8/237 i ujęto w Księdze środków trwałych Inspektoratu. Zakupiona kopiarka została prawidłowo sklasyfikowana wg KŚT, prawidłowo przyjęto stawki amortyzacyjne.

Zakup drona

- Wyznaczony pracownik Inspektoratu w dniu 24 listopada 2023 r. złożył Wniosek o wszczęcie postępowania o przeprowadzenie zamówienia zakup i dostawę jednego bezzałogowego statku powietrznego DJI Mavic 3 Mutispectrol tzw. Drona wyposażonego w kamerę RGB oraz kamerę multispektralną, posiadającą moduł RTK z minimum dwuletnim okresem ubezpieczenia.
- Wniosek został zaakceptowany przez Kierownika jednostki i Głównego księgowego.
- Wysłano zapytania do 3 wykonawców wraz opisem przedmiotu zamówienia.
- Wpłynęły 3 oferty sprzedaży i dostawy. Wybrano dostawcę, który zaoferował najniższą cenę. Dodatkowo w trakcie negocjacji dotyczących zakupu dodatkowych akcesoriów ten dostawca zaoferował również najniższe ceny na poszczególne elementy będące dodatkowym wyposażeniem bezzałogowego statku powietrznego.
- Dnia 14 grudnia 2023 r. sporządzono notatkę nr 6/2023 z przeprowadzonego postępowania.
- Dostawca dnia 21 grudnia 2023 r. wystawił FV 60/BSP/12/2023 za zakup Drona DJI Mavic 3M z ubezpieczeniem DJI Care (2 lata) z akcesoriami na kwotę 21 999,55 zł brutto.
- Faktura była sprawdzona pod względem formalnym i rachunkowym i zatwierdzona do wypłaty przez Kierownika jednostki i Głównego księgowego. Faktura została opłacona zgodnie z terminem płatności dnia 28 grudnia 2023 r. Wystawiono dnia 28 grudnia 2023 r. dokument OT nr 2/2023. Zakupionemu środkowi trwałemu nadano numer inwentarzowy nr ST/7/60 i ujęto w Księdze środków trwałych Inspektoratu. Zakupiony dron został prawidłowo sklasyfikowany wg KŚT, prawidłowo przyjęto stawki amortyzacyjne.

Przeprowadzone postępowania były zgodne z obowiązującymi w Inspektoracie procedurami zakupów o wartości zamówienia niższej niż kwota 130.000 złotych netto.

Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

2.6. Wydatki ponoszone z rezerw celowych.

W 2023 roku Inspektorat na podstawie decyzji Ministra Finansów otrzymał środki finansowe z rezerw celowych budżetu państwa z przeznaczeniem na sfinansowanie:

- skutków zmiany od 1 lipca 2023 r. podstawy naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – kwota 15 480,00 zł (poz. 73 rezerw celowych),
- wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu Nr 101 101929 PL Fito 2023 w ramach podpisanego 21 marca 2023 r. Porozumienia Grantowego dotyczącego dofinansowania realizacji działań w ramach programu Single Market Programme (SMP) dla jednostki realizującej – kwota 30 691,00 zł (poz. 8 rezerw celowych).

Środki otrzymane w ramach tej rezerwy zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

2.7. Karty drogowe.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość prowadzenia kart drogowych w 2023 roku dla pojazdów służbowych będących w użytkowaniu Inspektoratu w Olsztynie, tj.:

- KIA Optima nr rej. NO 2810Y,
- Dacia Duster nr rej. NO 3771V,
- Skoda Octavia nr rej. NO 0301H,
- Renault Kangoo nr rej. NO 1725T.

Opis nieprawidłowości w tym zakresie wskazano w pkt. 2.9. lit. h.

2.8. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

2.8.1. W Inspektoracie w okresie kontrolowanym obowiązywał Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych wprowadzony Zarządzeniem Nr 5/2022 z dnia 16 marca 2022 r. Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie.

2.8.2. W okresie objętym kontrolą przychody i rozchody środków pieniężnych z ZFŚS przedstawiały się następująco:

- Stan środków na 01.01.2023 r. wynosił 15 924,20 zł,
Przychody stanowiły kwotę 196 884,03 zł
 - kwota wynikająca z odpisu rocznego - 190 779,27 zł
 - wpływy ze spłaty pożyczek udzielonych z Funduszu w latach ubiegłych – 5 052,00 zł,
 - odsetki od udzielonych pożyczek – 43,66 zł,
 - odsetki bankowe od środków zgromadzonych na rachunku Funduszu – 1 009,10.

Rozchody stanowiły kwotę 182 673,00 zł

- pożyczki mieszkaniowe – 4 000,00 zł,
- dopłata do wypoczynku organizowanego we własnym zakresie – 164 260,00 zł,
- paczki świąteczne – 12 900,00 zł,
- zapomogi bezzwrotne – 1 500,00 zł,
- prowizje bankowe – 13,00 zł pobrane 29 grudnia 2023 r. - zwrócono na konto Funduszu w dniu 9 stycznia 2024 r.
- Stan środków Funduszu na dzień 31.12.2023 r. wynosił 30 135,23 zł.

2.8.3 Kontroli poddano prawidłowość naliczenia odpisu na ZFŚS w 2023 r., terminowość przekazania odpisu na rachunek Funduszu oraz przeznaczenie wydatkowanych środków.

W zakresie przeznaczenia wydatkowanych środków nieprawidłowości nie stwierdzono.

2.9. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości w zakresie wykonanych wydatków polegały na:

- a) Dokonaniu przeniesienia wydatków w planie na podstawie decyzji Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa nr 14/WI z dnia 27 grudnia 2023 r. polegającym na zmniejszeniu wydatków w § 4440 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych o kwotę 12 700,73 zł i zwiększeniu wydatków w § 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki o kwotę 12 700,73 zł. Przeniesione środki z § 4440 pochodziły z rezerwy celowej budżetu państwa na 2023 rok (poz. 73) i były przeznaczone na sfinansowanie skutków zmiany od 1 lipca 2023 r. podstawy naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: „ (...) Korektę odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych za 2023 rok dokonano w dniu 27 grudnia 2023 r. i wówczas, zgodnie z upoważnieniem nadanym Warmińsko-Mazurskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Roślin i Nasiennictwa (pismo nr FK.I.3111.2.24.2023 z dnia 22 lutego 2023 r. dotyczącego decyzji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK 24/2023 z dnia 22 lutego 2023 roku w sprawie budżetu na 2023 rok) dokonano przeniesień w planie wydatków wynikającym z ustawy budżetowej na 2023 rok na § 4000 na w ogólnej wysokości 12 700,73 zł.”

Powyższe działanie skutkowało przeznaczeniem środków rezerwy w łącznej kwocie 12 700,73 zł na cel inny niż określony w decyzji o ich przyznaniu.

Osoba odpowiedzialna – Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

- b) Nieprzekazaniu w terminie do 31 maja 2023 r. kwoty stanowiącej co najmniej 75% równowartości odpisów naliczonych na dany rok. Pierwotny odpis naliczony na 2023 rok wynosił 188 469,80 zł, do 31 maja 2023 r. przekazano na konto Funduszu 141 000,00 zł, tj. 74,81% naliczonego odpisu na 2023 r.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyła Zastępca Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt. „Zgodnie z Ustawą budżetową na 2023 rok w planie finansowym Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie wysokość odpisu w § 4440 ustalona została w pełnych tysiącach złotych i wynosiła 188 000 zł. Do 31 maja 2023 r. na rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przekazana została kwota 141 000 zł, co stanowi 75% planowanej kwoty odpisu.”

Powyższe stanowiło naruszenie art. 6 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, który stanowi, że pracodawca przekazuje do dnia 31 maja danego roku kalendarzowego kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów naliczonych na dany rok, natomiast pozostałą kwotę odpisu do dnia 30 września danego roku.

Osoba odpowiedzialna – Główny księgowy Inspektoratu.

- c) Niewłaściwym naliczeniu odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w miesiącu wrześniu 2023 r.

W związku z wprowadzoną od 1 lipca 2023 r. zmianą podstawy naliczania odpisu, wysokość odpisu wynosiła odpowiednio:

- na 1 zatrudnionego: $37,5\% \times 5\ 104,90\ \text{zł} = 1\ 914,34\ \text{zł}$,

- na emeryta: $6,25\% \times 5\ 104,90\ \text{zł} = 319,06\ \text{zł}$.

Naliczenie odpisu we wrześniu 2023 r. winno być następujące:

Pracownicy - $[(1\ 662,97\ \text{zł} \times 100\ \text{etatów}) \times 6/12] + [(1\ 914,34\ \text{zł} \times 100\ \text{etatów}) \times 6/12] = 83\ 148,50\ \text{zł} + 95\ 717,00\ \text{zł} = 178\ 865,50\ \text{zł}$

Emeryci - $[(277,16\ \text{zł} \times 80\ \text{osób}) \times 6/12] + [(319,06\ \text{zł} \times 80\ \text{osób}) \times 6/12] = 11\ 086,40\ \text{zł} + 12\ 762,40\ \text{zł} = 23\ 848,80\ \text{zł}$

Razem odpis: 178 865,50 zł + 23 848,80 zł = 202 714,30 zł

Przekazana kwota do 31 maja 2023 r. – 141 000,00 zł.

202 714,30 zł – 141 000,00 zł = 61 714,30 zł.

Kwota jaka winna zostać przekazana do 30 września 2023 roku na konto Funduszu wynosiła 61 714,30 zł. Na konto Funduszu przekazano kwotę 62 480,00 zł, tj. o 765,70 zł więcej niż wynikało to z prawidłowego wyliczenia.

Niewłaściwe dokonanie przeliczenia wartości odpisu w miesiącu wrześniu skutkowało przekazaniem na konto Funduszu kwoty wyższej o 765,70 zł.

Osoba odpowiedzialna – Główny księgowy Inspektoratu.

- d) Niewłaściwym dokonaniu z końcem roku korekty odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Przeciętna liczba zatrudnionych w Inspektoracie w 2023 roku wyniosła 97,5 etatu.

W związku z powyższym należało dokonać następującego wyliczenia korekty odpisu:

Pracownicy - $[(1\ 662,97\ \text{zł} \times 97,5\ \text{etatów}) \times 6/12] + [(1\ 914,34\ \text{zł} \times 97,5\ \text{etatów}) \times 6/12] = 81\ 069,79\ \text{zł} + 93\ 324,08\ \text{zł} = 174\ 393,87\ \text{zł}$

Emeryci - $[(277,16\ \text{zł} \times 80\ \text{osób}) \times 6/12] + [(319,06\ \text{zł} \times 80\ \text{osób}) \times 6/12] = 11\ 086,40\ \text{zł} + 12\ 762,40\ \text{zł} = 23\ 848,80\ \text{zł}$

Razem odpis: 174 393,87 zł + 23 848,80 zł = 198 242,67 zł

Na konto Funduszu do 30 września 2023 r. została przekazana kwota w wysokości 203 480,00 zł.

203 480,00 zł – 198 242,67 zł = 5 237,33 zł

Kwota 5 237,33 zł winna zostać zwrócona z rachunku Funduszu na rachunek bieżący.

W wyniku korekty wykonanej przez Inspektorat w dniu 27 grudnia 2023 roku na rachunek bieżący dokonano zwrotu w wysokości 12 700,73 zł tj. o 7 463,40 zł więcej aniżeli wynika to z prawidłowego wyliczenia.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyła Zastępca Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt. „Do obliczenia odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych zarówno na początku 2023 roku jak i we wrześniu 2023 rok przyjęta została liczba osób wg stanu zatrudnienia na 31.12.2022 rok – 100 etatów oraz liczba emerytów WIORiN ustalona przez Dział Kadr – 80 emerytów. Do obliczenia odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych zarówno na 31.12.2023 rok – przyjęto 98,5 etatu za I półrocze 96,5 etatów za II półrocze oraz 80 emerytów. W trakcie przekazywania dokumentów niezbędnych podczas kontroli okazało się, że zarówno we wrześniu podczas ustalenia odpisu, jak i 27 grudnia 2023 r. podczas dokonywania korekty odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych nastąpiła omyłka w wyliczeniu podstawy odpisu na pracowników. Zamiast kwoty 5 104,90 zł przyjęto 5 140,90 zł. Błędnie, i nie ma racjonalnego wytłumaczenia, co było powodem tego błędu, ustalono kwotę odpisu na 1 emeryta w wysokości 198,25 zł. Sytuacje te mogły wynikać z natłoku spraw, które nałożyły się ostatnim dniem

roboczym roku. Presja czasu, duża ilość dokumentów, pośpiech i nieuwaga przyczyniły się do powstania błędów.”

Powyższe działania skutkowały ostatecznie zaniżeniem odpisu na rok 2023 o kwotę 7 463,40 zł.

Osoba odpowiedzialna – Główny księgowy Inspektoratu.

- e) Doprowadzeniu do powstania zobowiązania wraz z odsetkami z tytułu bezpodstawnego wypowiedzenia warunków pracy i płacy na rzecz pracownika zajmującego stanowisko kierownika Oddziału w Giżycku, co zostało potwierdzone przez Sąd Rejonowy w Giżycku IV Wydział Pracy i uzasadnione w wyroku sądowym z dnia 21 grudnia 2022 r.

Nieuzasadnione wypowiedzenie warunków pracy i płacy skutkowało zapłatą ze środków budżetu państwa zasądzonego przez Sąd odszkodowania wraz z odsetkami w łącznej wysokości 16 861,60 zł oraz opłaty sądowej w wysokości 750,00 zł i kosztów procesu w wysokości 418,00 zł.

Osoba odpowiedzialna – Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

- f) Nieprawidłowym zaklasyfikowaniu wydatków budżetowych w łącznej kwocie 103 399,17 zł, tj.:
- usługi noclegowe i wyżywienie podczas narad organizowanych przez GIORIN (5 przypadków), zaklasyfikowano w § 4300 Zakup usług pozostałych zamiast w § 4410 Podróże służbowe krajowe, na łączną kwotę 6 943,09 zł.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: *„Wojewódzki Inspektor jest pracownikiem niebędącym członkiem korpusu służby cywilnej. Podczas uczestnictwa w naradach organizowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa z Wojewódzkimi Inspektorami otrzymał faktury za usługi noclegowe i wyżywienie. Ponieważ narada nie jest szkoleniem, to nie można było tego wydatku zakwalifikować do § 470, który to § jasno reguluje, iż „do kosztów szkoleń należy zaliczyć wszystkie koszty związane ze szkoleniem, w tym również ponoszone koszty dojazdów, zakwaterowania, wyżywienia”. Takiego wskazania nie ma w § 441, który obejmuje wydatki na podróże krajowe pracowników. Zatem uznano iż najwłaściwszym będzie § 430 –zakup usług pozostałych.”*

- zakup kondensatorów na podstawie FV Nr 1231466822 z dnia 7 września 2023 r. na kwotę 120,11 zł, w tym 13,41 – koszty wysyłki, zaksięgowano odpowiednio: kwota 10,90 zł – w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia, kwota 109,21 zł, zaklasyfikowano w § 4300 Zakup usług pozostałych, zamiast odpowiednio w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia - kwota 106,70 zł i w § 4300 Zakup usług pozostałych – kwota 13,41 zł;

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: *„Omyłkowo zamieniono kwoty w paragrafach, ponieważ koszty wysyłki kondensatorów powinny być ujęte w § 430 a ujęto je w § 421, natomiast zakup kondensatora powinien być ujęty w § 421, a ujęto do w § 430.”*

- opłata za rejestrację samochodu służbowego Skoda Roomster o nr rej. NO 2066E z dnia 25 września 2023 r. na kwotę 66,50 zł, zaklasyfikowano w § 4300 Zakup usług pozostałych, zamiast w § 4430 Różne opłaty i składki;

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: *„Opłata za rejestrację jest usługą wykonaną na wniosek Wojewódzkiego Inspektoratu polegającą na zarejestrowaniu samochodu służbowego. Ponieważ jest to usługa, dlatego została ona zakwalifikowana do § 430 „zakup usług pozostałych”.*”

- legalizacja 2 gaśnic i remont 1 gaśnicy na podstawie FV 325/2023 z dnia 5 grudnia 2023 r. na łączną kwotę 118,08 zł, zaklasyfikowano w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia, zamiast w § 4300 Zakup usług pozostałych kwota – 49,20 i § 4270 Zakup usług remontowych kwota – 68,88 zł.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: *„Na fakturze w pozycji towar widnieje napis GAŚNICA PROSZKOWA GP-1xABC-przeгляд, GAŚNICA PROSZKOWA GP-2xABC-remont. Dokonując klasyfikacji zasugerowano się tym opisem GAŚNICA i w tego powodu nieprawidłowo zaklasyfikowano fakturę do § 421.”*

- prace remontowe w Oddziałach Inspektoratu na łączną kwotę 89 770,55 zł zaklasyfikowano w § 4300 – Zakup usług pozostałych, zamiast w § 4270 Zakup usług remontowych, na podstawie następujących dokumentów:
 - ✓ FV Nr F 0002/09/2023 z dnia 4 września 2023 r. na kwotę 27 770,55 zł, za roboty remontowo-budowlane dotyczące wykonania remontu dwóch łazienek Inspektoratu w Olsztynie,
 - ✓ FV Nr 15/12/23 z dnia 19 grudnia 2023 r. na kwotę 38 500,00 zł, za remont pomieszczeń biurowych w Oddziale w Olecku,
 - ✓ FV nr 10/12/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r. na kwotę 18 000,00 zł, za remont w Oddziale w Elblągu.
 - ✓ FV nr 11/12/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. na kwotę 5 500,00 zł, za remont w Oddziale w Elblągu.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: *„Ponieważ w przeszłości nie występowały wydatki związane z tego rodzaju pracami remontowymi, to w § 4300 „zakup usług pozostałych” ujęto wszystkie usługi, do których zakwalifikowano m.in. wymianę drzwi, malowanie pomieszczeń, położenie podłóg itp. W § 4270 ujmowane były wydatki polegające głównie na przywracaniu wartości użytkowej wyrobów przemysłowych, między innymi usługi konserwacyjne i naprawcze wyrobów przemysłowych, np. maszyn, środków transportu, urządzeń, sprzętu. Niewłaściwa klasyfikacja wynikała z błędnej interpretacji przepisów.”*

- czynsz najmu placu postojowego w Braniewie (18 przypadków), zaklasyfikowano w § 4300 – Zakup usług pozostałych, zamiast w § 4400 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe, na łączną kwotę 1 395,52 zł.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: *„Wszystkie faktury dotyczą kosztów ponoszonych zgodnie z umową zawartą w dniu 19 września 2022 roku dotyczącą najmu dwóch miejsc postojowych oraz pomieszczenia biurowego w Braniewie przy ul. Królewieckiej 55. Ponieważ najem pomieszczeń obejmuje koszty eksploatacyjne, to ujmowano to w § 430. W związku z tym, że płatności za najem placu postojowego oraz pomieszczenia biurowego wynikają z tej samej umowy, a § 440 dotyczy „opłat za*

administrowanie i czynsze za budynki, lokale, pomieszczenia garażowe”, to uznano, że właściwym będzie § 430.”

- zakup wyposażenia do apteczki zaklasyfikowano w § 3020 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń, zamiast w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia, na łączną kwotę 93,34 zł, na podstawie następujących dokumentów:
 - ✓ paragon z dnia 10 sierpnia 2023 r. na kwotę 42,69 zł;
 - ✓ FV nr 263/2023 z dnia 8 sierpnia 2023 r. na kwotę 50,65 zł.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: *„Błędnie uznano, iż artykuły medyczne kupnie do apteczki służą zapewnieniu bezpieczeństwa pracowników, dlatego początkowo zakwalifikowano je do § 302. W trakcie roku dokonano 8 przebiegowań mylnie zakwalifikowanych faktur, jednak te dwa dokumenty przez przeoczenie nie zostały przebiegowane.”*

- zakup artykułów spożywczych (kawy, herbaty, wody, mleka, ciastek, cukru) na potrzeby Sekretariatu (33 przypadki), zaklasyfikowano w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia, zamiast w § 4220 Zakup środków żywności, na łączną kwotę 4 856,97 zł.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: *„(...) Ujęcie tych wydatków w § 4210 wydaje się być jedynym słusznym paragrafem. Co prawda § 4220 w nazwie ma „zakup środków żywności”, jednakże w opisie tego paragrafu zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. 2022 r. poz. 513) jest wskazanie, że „paragraf ten obejmuje pełne wydatki na zakup produktów żywnościowych, w szczególności dla osób korzystających z internatów i stołówek, dla dzieci w żłobkach,..(…)”*

- zakup drzwi wraz z dostawą na podstawie FV Nr 8502/2/2023 z dnia 13 grudnia 2023 r. na kwotę 3 151,88 zł w tym dostawa 35,01 zł, zaklasyfikowano całość w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia, zamiast kwotę 35,01 zł z tytułu dostawy w § 4300 Zakup usług pozostałych.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: *„Faktura zawiera kilka pozycji dotyczących drzwi (skrzynia, zamek, ościeżnica, opaska, klamka). Ostatnia pozycja dotyczy dostawy i została ona przeoczona w natłoku ilości spraw i dokumentów, które były w obiegu w końcówce roku i w konsekwencji cała faktura zaksięgowana została w § 421.”*

Nieprawidłowe klasyfikowanie wydatków było sprzeczne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Skutkowało to naruszeniem jednolitych zasad w zakresie planowania, wykonania i ewidencjonowania wydatków, obowiązujących wszystkie jednostki sektora finansów publicznych.

Osoba odpowiedzialna – Główny księgowy Inspektoratu.

- g) Nieokreślanie na poleceniach wyjazdów służbowych miejscowości rozpoczęcia podróży,

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: „Polecenia wyjazdów służbowych (delegacje) przekazywane są pracownikom na drukach „polecenie wyjazdu służbowego”. Zgodnie z tym drukiem należy wskazać miejsce docelowe podróży służbowej „do”, nie ma w nim wskazania „z”. Pracownik każdorazowo rozpoczyna podróż służbową z miejscowości, w której jest zatrudniony. Przy rozliczeniu delegacji pracownik wskazuje miejscowość, z której wyjechał. Jedynie w przypadku zezwolenia na rozpoczęcie podróży służbowej z innego miejsca, fakt ten byłby odnotowywany (co jednak nie miało miejsca w WIORiN w Olsztynie). (...)”

Skutkowało to naruszeniem § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2023 r. poz. 2190).

Osoba odpowiedzialna – Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

h) Nierzetelnym prowadzeniu kart drogowych dla pojazdów służbowych, tj.:

- KIA Optima nr rej. NO 2810Y,

Dysponent pojazdu służbowego KIA Optima nr rej. NO 2810Y, którym był Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa (w kilku przypadkach inny pracownik Inspektoratu) nie dokonywał na kartach drogowych adnotacji odnośnie trasy skąd – dokąd, a jedynie np.: Olsztyn - Powiat Giżycki - Olsztyn, Olsztyn - Powiat Nowe Miasto Lubawskie - Olsztyn, Olsztyn - Powiat Ostródzki - Olsztyn oraz celu wyjazdu, a jedynie wpis cyt.: „służbowy”.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyła Zastępca Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: „W zakwestionowanych przypadkach dysponentem pojazdu służbowego KIA Optima nr rej. NO 2810Y był Pan Bartłomiej Wasilewski – Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie. W związku z absencją Pana Bartłomieja Wasilewskiego spowodowaną chorobą (zwolnienie lekarskie z dnia 14.02.2023 r., nr ZJ3547804, na okres 14.02.2023-01.03.2024) nie ma możliwości udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące pojazdu służbowego KIA Optima nr rej. NO 2810Y.”

- Dacia Duster nr rej. NO 3771V,
- Skoda Octavia nr rej. NO 0301H,
- Renault Kangoo nr rej. NO 1725T.

Dysponenci ww. pojazdów służbowych nie wpisywali precyzyjnie tras przejazdu skąd – dokąd (dotyczy to wszystkich wyjazdów na terenie Olsztyna, gdzie nie wskazano pod jaki adres lub do jakiego miejsca realizowana była podróż) oraz celu wyjazdu – jedynie najczęściej zapis „służbowo” lub „zakupy”. Łącznie takich wyjazdów po Olsztynie w celu „służbowym” lub „zakupy” było 84, przebieg od 3 km do 140 km oraz czas trwania wyjazdu od 10 min do 7 godz.

Z wyjaśnień udzielonych w powyższej sprawie przez Zastępcę Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa wynika, że wyjazdy oznaczone jako „zakupy” dotyczyły zakupów realizowanych na potrzeby przeprowadzanych prac remontowych w Inspektoracie w różnych sklepach na terenie Olsztyna. Nadto, wystąpiły przypadki, gdy wyjazd

odbywał się poza granice miasta Olsztyna (do Dorotowa i do Dywit), a takowa informacja nie została umieszczona w karcie drogowej. Weryfikacja czasu pracy pracownika przebywającego poza miejscem pracy w trakcie realizacji zleconych czynności odbywała się w następujący sposób: bezpośredni przełożony zlecający wyjazd służbowy ustalał cel wyjazdu oraz sposób realizacji zadania, na przykład zrobienie rozeznania rynku, złożenie zamówienia na dany towar, zrobienie zaopatrzenia na potrzeby 15 Oddziałów terenowych oraz Wojewódzkiego Inspektoratu, oraz obsługa taboru samochodowego (tankowanie samochodów służbowych, mycie samochodów służbowych, wymiana opon, zaprowadzenie do warsztatu w celu naprawy pojazdów). Pracownik realizujący te zadania po powrocie do siedziby WIORiN rozliczał się przed bezpośrednim przełożonym z wykonanych zadań, przedstawiając dokumenty lub inne dowody potwierdzające daną pracę. W kartach drogowych dokonywał wpisu czasu rozpoczęcia eksploatacji pojazdu gdy dysponent wystawiał pojazd z garażu, natomiast czas zakończenia to godzina wstawienia do garażu. W związku z tym nie zawsze czas będący przekazaniem pojazdu dysponentowi był równoznaczny z czasem przebywania pracownika poza miejscem siedziby Wojewódzkiego Inspektoratu.

Powyższe działania świadczą o nierzetelnym prowadzeniu kart drogowych (druków ścisłego zarachowania), które powinny odzwierciedlać faktyczne dane odnośnie godzin użytkowania oraz miejsc i celu wyjazdów realizowanych pojazdami służbowymi, a także brakiem należytego nadzoru i właściwej kontroli przez osobę, której powierzono w zakresie obowiązków nadzór nad właściwą eksploatacją pojazdów służbowych.

Osoby odpowiedzialne:

- Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
- Administrator.

i) W toku kontroli ustalono również, że wystąpiły wydatki budzące poważne wątpliwości, co do przestrzegania przez Inspektorat zasady gospodarności i oszczędności, wyrażonej w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów – co w sytuacji zgłaszania niedoborów finansowych z przeznaczeniem na zaspokojenie podstawowych potrzeb w zakresie funkcjonowania jednostki, jak opłaty za media, czy wymiana sprzętu komputerowego (zużytego, nienadającego się do użycia), daje podstawę do stwierdzenia, że te niedobory nie powstałyby albo byłyby mniejsze, gdyby zrezygnowano lub ograniczono niektóre wydatki niekonieczne lub dokonywane w nieprzemysłany sposób (jak w przypadku wielokrotnych wyjazdów służbowych), w szczególności:

- Zakup kawy, herbaty, mleka, cukru, ciastek i paluszków na potrzeby Sekretariatu Inspektoratu w Olsztynie na łączną kwotę 4 856,97 zł.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: „Zakupy typu: kawa, herbata, woda, mleko, cukier, ciastka kupowane były, zgodnie z opisem na fakturach na cele związane z naradami, które prowadzi Wojewódzki Inspektor z różnymi osobami, m.in. z kierownikami działów, oddziałów, pozostałymi pracownikami WIORiN, czy innymi gośćmi zaproszonymi do Inspekcji. (...)”

Zakup artykułów spożywczych na potrzeby Sekretariatu Inspektoratu uszczuplił pulę środków finansowych przeznaczonych na bieżące funkcjonowanie jednostki.

- Realizacja dużej ilości przejazdów, w tym na terenie Olsztyna, gdzie przebiegi z jednego dnia są powyżej 40 km, a nawet sytuacje gdy przebiegi z jednego dnia przekraczają 100 km, w sytuacji gdy dysponent na kartach drogowych nie wpisywał tras przejazdów (nie było to u niego wymagane), może świadczyć o nierespektowaniu zasad oszczędności. Ponadto, wystąpiły sytuacje gdy wyjazdy z Olsztyna do miejsca docelowego były realizowane trasą znacznie dłuższą aniżeli wskazuje aplikacja Google Maps, np.:
- ✓ Dnia 26.01.2023 r. trasa z Olsztyn - Powiat Braniewski – Olsztyn – wyjazd o 12:10, powrót o 17:20. Przebieg 298 km.
- ✓ Dnia 30. 01.2023 r. trasa z Olsztyn - Powiat Braniewski – Olsztyn – wyjazd o 9:00, powrót o 13:50. Przebieg 309 km.
- ✓ Dnia 31.01.2023 r. trasa z Olsztyn - Powiat Braniewski – Olsztyn – wyjazd o 10:00, powrót o 16:10. Przebieg 307 km.

Wg dostępnej aplikacji Google Maps trasa z Olsztyna do Braniewa (przez Ornetę i Pieniężno) wynosi 90,8 km (w obie strony 181,60 km) i pokonuje się ją w czasie 1 h 35 min.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyła Zastępca Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: *„W zakwestionowanych przypadkach dysponentem pojazdu służbowego KIA Optima nr rej. NO 2810Y był Pan Bartłomiej Wasilewski – Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie. W związku z absencją Pana Bartłomieja Wasilewskiego spowodowaną chorobą (zwolnienie lekarskie z dnia 14.02.2023 r., nr ZJ3547804, na okres 14.02.2023-01.03.2024) nie ma możliwości udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące pojazdu służbowego KIA Optima nr rej. NO 2810Y.”*

- Dokonywanie zakupów kartek z okazji świąt na podstawie następujących dokumentów, tj.:
- ✓ FV 525/2023 z dnia 17 marca 2023 r. za zakup 108 spersonalizowanych kartek świątecznych wraz z kosztami dostawy na kwotę 184,79 zł,
- ✓ FV 1328/2023 z dnia 30 listopada 2023 r. za zakup 100 kartek świątecznych na kwotę 295,00 zł,
- ✓ FV 49/12/2023 z dnia 8 grudnia 2023 r. za zakup 35 kartek świątecznych wraz z kosztami dostawy na kwotę 93,45 zł.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: *„Kartki świąteczne zostały zakupione i wysłane przedstawicielom instytucji i organom, z którymi jesteśmy związani i z którymi współpracujemy. Dokupienie 35 szt. kartek spowodowane było zakupem zbyt małej ilości kartek świątecznych oraz zwiększeniem listy adresatów o osoby / instytucje od których Wojewódzki Inspektor otrzymał kartki świąteczne. (...). Podkreślić należy w tym miejscu, iż WIORiN w Olsztynie również otrzymuje kartki świąteczne od innych instytucji i organów.”*

W ocenie kontrolującego wysyłanie kartek z okazji świąt za pośrednictwem Poczty Polskiej, gdy dostępne jest bezpłatne, natychmiastowe wysłanie za pośrednictwem poczty elektronicznej, było nieuzasadnione.

- Zakup ekspresu do kawy na podstawie FV nr S469/F003891/12/2023 z dnia 15 grudnia 2023 r. na kwotę 4 779,96 zł, w tym koszt ekspresu – 4 599,99 zł.

Z wyjaśnień uzyskanych od Zastępcy Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa wynika, że na wyposażeniu Inspektoratu był już jeden ekspres do kawy zakupiony w dniu 15 grudnia 2021 r. (FVFS01/00005560/2021 na kwotę 2 999,00 zł).

Dodatkowo wyjaśnienia odnośnie zasadności zakupu ekspresu w 2023 roku złożył Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa cyt.: „W związku z organizacją narad z kierownikami działów merytorycznych, oddziałów i oddziałów granicznych, spotkań z pracownikami oraz szkoleniami pracowników z oddziałów była potrzeba zakupu ekspresu do kawy i w związku z tym podjęto decyzję o jego zakupie.”

Ze złożonych wyjaśnień nie wynika, aby zakupiony 2 lata wcześniej ekspres był niesprawny lub uległ trwałemu uszkodzeniu, bez możliwości naprawy.

- Zwiększone ilościowo w miesiącu grudniu zakupy materiałów biurowych, środków czystości czy też materiałów stanowiących wyposażenie niezbędne do działania sprzętu (w szczególności tonerów, filtrów do ekspresu do kawy) może świadczyć o dokonywaniu zakupów na zapas.

Kierownik jednostki złożył wyjaśnienie dotyczące zwiększonych w miesiącu grudniu zakupów materiałów biurowych, środków czystości i tonerów, cyt.: „Mając na uwadze koszty funkcjonowania Inspekcji w poprzednich latach, obecną inflację oraz rosnące ceny towarów i usług, oraz fakt, iż budżet WIORiN na 2024 na wydatki rzeczowe został zmniejszony o kwotę 138 tys. zł, to środki, które otrzymał WIORiN w 2023 roku zostały przeznaczone za zakupy związane z bieżącą działalnością, m.in. materiały biurowe, środki czystości, tonery.”

Gromadzenie zapasów materiałów, do których dostępność na rynku jest nieograniczona przez cały rok, a wskaźnik inflacji z miesiąca na miesiąc spada, skutkuje naruszeniem zasady gospodarności wyrażonej w ustawie o finansach publicznych.

Osoba odpowiedzialna – Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

[Akta kontroli: 7F-38F, 44F, 46F]

2.10. W zakresie wydatków budżetowych, działalność jednostki ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

3. W zakresie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Z uwagi na to, że kwoty poszczególnych grup (rodzajów) wydatków nie przekraczały kwoty 130.000 zł, w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie nie przeprowadzono postępowań o udzielenie zamówień publicznych, stosownie do ustawy Prawo zamówień publicznych. W związku z powyższym odstąpiono od kontroli i oceny działalności jednostki w tym zakresie.

[Akta kontroli: 45F,]

4. W zakresie realizacji zobowiązań jednostki.

4.1. W toku czynności kontrolnych ustalono, że występujące w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie w 2023 r. zobowiązania publiczno-prawne wobec ZUS z tytułu

składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy od wynagrodzeń pracowników, dodatkowego wynagrodzenia rocznego za okres styczeń-grudzień, opłacane były zgodnie z terminami określonymi w przepisach z art. 47 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1230 ze zm.), art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2561 ze zm.), art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2023 r., poz. 735 ze zm.), oraz ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 647) tj. do 5 dnia następnego miesiąca.

4.2. Na dzień 31 grudnia 2023 r. w jednostce nie występowały zobowiązania wymagalne.

4.3. W okresie kontrolowanym w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa nie były udzielane zaliczki krótkoterminowe ani zaliczki stałe.

4.4. W wyniku szczegółowej kontroli, w zakresie terminowości regulowania zobowiązań przez Inspektorat z tytułu ponoszonych wydatków rzeczowych poniesionych w 2021 r. ustalono, że zobowiązania te były regulowane terminowo, co było zgodne z przepisami art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

[Akta kontroli: 39F-41F, 46F]

4.5. W zakresie realizacji zobowiązań działalność jednostki ocenia się **pozytywnie**.

5. W zakresie sprawozdawczości budżetowej.

5.1. Prawidłowość i rzetelność sprawozdań budżetowych sporządzanych w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie sprawdzono na podstawie porównania danych zawartych w sprawozdaniach budżetowych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, na przykładzie:

- Rb-28 rocznego sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetu państwa za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 r. – w zakresie wykonanych wydatków,
- Rb-Z kwartalnego sprawozdania o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2023 r.,

i ustalono, że kwoty wykazane w tych sprawozdaniach zgodne były z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych, a sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny i trwały oraz zawierały podpisy Głównego księgowego i Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

5.2. Księgi pomocnicze prowadzone były zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i umożliwiały sporządzenie przedmiotowych sprawozdań.

5.3. Ponadto, w toku kontroli sprawdzono terminowość przekazywania przez Inspektorat do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego sprawozdań budżetowych i ustalono, że ww. sprawozdania przekazywane były z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra

Rozwoju i Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2022 r., poz. 144 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2023 r., poz. 652).

[Akta kontroli: 42F-43F, 46F]

5.4. W zakresie sprawozdawczości budżetowej działalność jednostki ocenia się pozytywnie.

III. Zagadnienia kadrowe.

1. Zgodność procedury przeprowadzania naborów kandydatów do służby cywilnej z wymogami ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

Procedurę przeprowadzania naboru na wolne stanowisko pracy w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie reguluje Program Zarządzania Zasobami Ludzkimi, utworzony na podstawie ustawy o służbie cywilnej. W jednostce w 2023 r. przeprowadzono 15 naborów. Ogłoszenia o naborach upowszechnione były w miejscu powszechnie dostępnym, w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (art. 28 ustawy o służbie cywilnej). Terminy aplikowania do naborów zostały wskazane prawidłowo (art. 28 ust. 3 ustawy o służbie cywilnej).

Ogłoszenia o naborze zawierały niezbędne elementy tj.: nazwę i adres urzędu, określenie stanowiska pracy, wymagania niezbędne i dodatkowe, zakres zadań wykonywanych na stanowisku pracy, wskazanie wymaganych dokumentów oraz termin i miejsce ich składania, informację o warunkach pracy i informację dotyczącą wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w miesiącu poprzedzającym datę upublicznienia ogłoszenia.

W odniesieniu do żadnego ze sprawdzanych naborów kierownik jednostki nie wystąpił do Szefa Służby Cywilnej z zapytaniem o zgodę na zatrudnienie osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego (art. 5 ust. 1-2 ustawy o służbie cywilnej).

We wszystkich 15 naborach Wojewódzki Inspektor powołał zespół konkursowy do przeprowadzenia naboru.

Sporządzono protokoły z naborów na wolne stanowiska, zgodnie z procedurą obowiązującą w jednostce.

[akta kontroli: poz. 16, K7-K10]

Na podstawie udostępnionej dokumentacji z przeprowadzonych naborów ustalono, że 12 ogłoszeń zostało sporządzonych niezgodnie z opisem stanowiska w zakresie wymagań niezbędnych, które powinien spełniać kandydat ubiegający się o zatrudnienie. W ogłoszeniach o naborze na stanowisko kierownika oddziału o nr 116195/20.02.2023, 128783/18.10.2023, 126762/8.09.2023, 126722/9.09.2023, 122897/26.06.2023, 116170/20.02.2023, 120037/28.04.2023 jako wymagania niezbędne wskazano staż pracy co najmniej 5 lat, natomiast w opisie stanowiska wymaganym doświadczeniem zawodowym było kierowanie zespołem od roku do 3 lat w obszarze lub powyżej 4 lat w administracji.

W ogłoszeniu o naborze nr 112761/23.12.2022 na stanowisko inspektora, w wymaganiach niezbędnych wskazano wykształcenie średnie rolnicze, ogrodnicze lub pokrewne, natomiast w opisie stanowiska – wykształcenie średnie. W ogłoszeniach nr 122657/20.06.2023, 121051/19.05.2023, 121346/26.05.2023, 124933/02.08.2023 na stanowisko inspektora, jako wymagane niezbędne wskazano posiadanie wykształcenia średniego, natomiast w opisie stanowiska jako wymagane określono wykształcenie średnie rolnicze, ogrodnicze lub pokrewne.

W ogłoszeniu nr 128783/18.10.2023 wymogiem niezbędnym było posiadanie prawa jazdy kat. B, jednak w dokumentach niezbędnych do zaaplikowania na wskazane stanowisko nie ujęto kopii prawa jazdy kat. B. Osoba wyłoniona w trakcie naboru nie załączyła dokumentu prawa jazdy na etapie rekrutacji, ani po zatrudnieniu. Skierowano zapytanie z 6.02.2024 r. w sprawie udzielenia wyjaśnień m.in. w powyższej kwestii. W odpowiedzi Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa wyjaśnił, że niewskazanie w ogłoszeniu o naborze w wymaganych dokumentach kopii prawa jazdy było przeoczeniem pracownika tworzącego ogłoszenie o naborze, kandydat w trakcie rozmowy rekrutacyjnej okazał dokument prawa jazdy do wglądu, a w lutym 2024 r. pracownik dostarczył kserokopię dokumentu, celem uzupełnienia akt osobowych. Akta osobowe wyłonionego kandydata zostały udostępnione do wglądu, zawierały kopię potwierdzającą posiadanie uprawnienia do kierowania pojazdem kat. B. Dokument został wydany 15 lipca 2008 r., a więc kandydat był uprawniony w momencie ubiegania się o stanowisko, a następnie w trakcie zatrudnienia.

[akta kontroli: poz. 28, K11-K17,K24,K27, K32]

W związku ze wskazanymi nieprawidłowościami zwrócono się do jednostki z pismem w sprawie wyjaśnień. 12.02.2024 r. Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa przekazał odpowiedź na zapytanie. Brak zapytań do Szefa Służby Cywilnej o zgodę na zatrudnienie osób nieposiadających obywatelstwa polskiego Wojewódzki Inspektor uargumentował następująco: „(...) stanowiska w służbie cywilnej, na które przeprowadzono nabory były przewidziane dla obywateli polskich”. Nie uznano tego wyjaśnienia za zgodne ze stanem faktycznym, ponieważ stanowiska na które ogłaszano nabory nie polegały na bezpośrednim lub pośrednim udziale w wykonywaniu władzy publicznej i funkcji mających na celu ochronę generalnych interesów państwa, a na takich właśnie nie można zatrudniać osób nieposiadających obywatelstwa polskiego (art. 5 ust. 1 ustawy z o służbie cywilnej). Dodatkowo zawężając grupę osób, które mogłyby wziąć udział w naborze narusza się jego otwartość oraz konkurencyjność (art. 6 ustawy o służbie cywilnej).

[akta kontroli: poz. 28, K4]

W tym samym piśmie, w pkt 2 i 5 Wojewódzki Inspektor uzasadnia, że rozbieżności w ogłoszeniach o naborze na stanowiska kierowników oddziałów, a opisami stanowisk „(...) polegały na podwyższeniu, na etapie publikowania ogłoszenia, wymogu minimalnego stażu pracy do lat 5, ponieważ dokonano ponownego przeanalizowania określonych wymogów. Z doświadczenia WIORiN wynikało, że stanowisko kierownika oddziału powinno być obsadzone przez osobę z większym doświadczeniem zawodowym (...)”. Nie sposób zgodzić się z słusznością tego wyjaśnienia, ponieważ wskazanie w wymaganiach niezbędnych wymogu stażu pracy co najmniej 5 stanowiło obniżenie, a nie podwyższenie wymagań niezbędnych. Opis stanowiska kierownika oddziału wskazuje wprost rodzaj doświadczenia zawodowego na kierowanie zespołem oraz długość od roku do 3 lat w obszarze lub powyżej 4 lat w administracji.

Następnie Wojewódzki Inspektor wskazał „(...) iż przepisy obowiązujących aktów prawnych w zakresie zatrudniania pracowników w Służbie Cywilnej, co do zasady nie określają wymagań dotyczących posiadania stażu pracy, zatem pracodawca uprawniony jest do ich precyzowania. Co więcej, w ogłoszeniach o pracę przewidziano konieczność legitymowania się większym stażem pracy, niż ten który wynikał z opisu stanowiska (...)”. Ponownie należy podkreślić, że legitymowanie się stażem co najmniej 5 lat w jakimkolwiek obszarze nie stanowi podwyższenia wymogu określonego w opisie stanowiska, w którym rodzaj doświadczenia wskazuje na posiadanie kompetencji kierowniczych. Oprócz powyższego, ustawa o służbie cywilnej wskazuje obowiązek tworzenia ogłoszenia o naborze zgodnie z opisem stanowiska (art. 28 ust. 2 pkt 5 ustawy o służbie cywilnej).

W pkt 5 tego samego pisma Wojewódzki Inspektor wyjaśnia: „(...) W ogłoszeniach 121051/19.05.2023, 121346/26.05.2023, 122657/20.06.2023, 124933/02.08.2023 celowo pominięto wymóg bardzo kierunkowego wykształcenia jako obligatoryjny, ponieważ w wyniku poprzednich naborów na stanowisko inspektora Oddziału, w których zawarto taki wymóg, jako obowiązkowy, nie wyłoniono żadnego kandydata, w związku z brakiem na rynku pracy osób posiadających odpowiednie kierunkowe wykształcenie”. Jak sam Wojewódzki Inspektor wskazał, celowo nie zastosowano się do obowiązujących przepisów ustawy o służbie cywilnej w zakresie naborów na wolne stanowiska pracy w korpusie służby cywilnej. Dodatkowo należy wskazać, że przepisy dają możliwość zaktualizowania opisu stanowiska, w związku z czym Wojewódzki Inspektor miał możliwość zaktualizowania opisu stanowiska inspektora, a następnie przeprowadzenia naboru zgodnie z przepisami. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej (Dz. U. z 2022 r., poz. 2024) w załączniku nr 1 wskazuje, że na stanowisku inspektora wymagane jest wykształcenie średnie lub średnie branżowe. Jeśli więc pracodawca widział taką potrzebę, miał możliwość zmiany wymogu niezbędnego na wykształcenie średnie.

W piśmie z 12.02.2024 r. wskazano, że „(...) w ogłoszeniu o naborze 112761/23.12.2023 opis stanowiska pracy został sporządzony przez pracownika merytorycznego pełniącego obowiązki kierownika Działu Ochrony Roślin i Nawozów, który nie uszczegółowił wymogu kierunkowego wykształcenia na tym stanowisku pracy. Osoba zamieszczająca ogłoszenie, po konsultacji ustnej z p.o. kierownika tego działu merytorycznego, doprecyzowała stosowny zapis w ogłoszeniu, z uwagi na zakres obowiązków (kontrola nawozów)”. Z powyższego wynika, że w kolejnym przypadku ogłoszenie o naborze zostało sporządzone niezgodnie z opisem stanowiska. Jeśli zachodziła taka potrzeba, opis stanowiska powinien zostać zaktualizowany, a następnie na podstawie tego, sporządzone ogłoszenie o naborze na wolne stanowisko w służbie cywilnej.

W wyniku przeprowadzonych czynności stwierdzono:

- uchybienie polegające na niewystępowaniu w 2023 r. z zapytaniem do Szefa Służby Cywilnej o zgodę na zatrudnienie osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego, we wszystkich 15 naborach przeprowadzonych w 2023 r. (art. 5 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej);
- nieprawidłowość polegającą na sporządzaniu ogłoszeń o naborze na wolne stanowiska w służbie cywilnej niezgodnie z opisami stanowisk, nieprawidłowość stwierdzono w 12 naborach (art. 28 ust. 2 pkt 5 ustawy o służbie cywilnej).

Osoby odpowiedzialne:

- Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
- pracownik kadr- zatrudniony na stanowisku głównego specjalisty ds. kadr.

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

2. Poprawność prowadzenia akt osobowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 2369), Kodeksem pracy oraz ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

Stan zatrudnienia w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie na dzień 31.12.2023 r. wynosił 106 osób, z czego 2 osoby zatrudnione były na wyższych stanowiskach w służbie cywilnej, 12 pracowników to osoby niebędące członkami korpusu służby cywilnej, 92 osoby to członkowie korpusu służby cywilnej.

[akta kontroli: poz. K3]

Poprawność prowadzenia dokumentacji pracowniczej przez komórkę kadrową sprawdzono na podstawie akt osobowych 6 pracowników.

[akta kontroli: poz. K26]

Akta osobowe przechowywane były w metalowych szafach zamykanych na klucz. Akta osobowe prowadzone były w formie papierowej, każda z części akt osobowych zawierała wykaz znajdujących się w niej dokumentów.

Umowy o pracę zawierano w sposób poprawny (art. 29 § 1 Kodeksu pracy).

Informacje o warunkach zatrudnienia, z uwzględnieniem zmian Kodeksu pracy obowiązujących od kwietnia 2023 r., przekazywane były w odpowiednim terminie (art. 29 § 3 Kodeksu pracy).

Akta osobowe zawierały wzmianki o przyznaniu nagrody specjalnej, pisma przyznające dodatek zadaniowy, arkusze ocen pracowniczych.

W wyniku przeprowadzonych czynności stwierdzono:

- uchybienie polegające na niezłączaniu wniosków nagrodowych, wskazujących uzasadnienie do przyznania nagrody, do akt osobowych pracownika. Wnioski o przyznanie nagród i nagród specjalnych przechowywane były razem z dokumentacją finansową. Wniosek o przyznanie nagrody stanowi element dokumentacji pracowniczej, określający jaka postawa pracownika oraz jakie zadania przez niego realizowane zasługiwały na wyróżnienie, natomiast lista wypłaconych składników wynagrodzenia jest listą dotyczącą należności finansowych i nie powinny być tam przechowywane dokumenty związane ściśle z realizacją zadań pracownika. Dokumentacja pracownicza podlega określonym okresom przechowywania, a pracownik ma prawo zwrócić się o jej udostępnienie. W związku z tym, zalecane byłoby przechowywanie indywidualnych wniosków nagrodowych w aktach osobowych pracownika (§3 pkt 2 lit. I Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie dokumentacji pracowniczej (Dz. U. 2018 r., poz. 2369).

[akta kontroli: poz. K5]

Osoby odpowiedzialne:

- Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa
- pracownik Działu Finansowego – zatrudniony na stanowisku głównego księgowego,
- pracownik kadr- zatrudniony na samodzielnym stanowisku głównego specjalisty ds. kadr

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

3. Realizacja obowiązku dokonywania ocen w służbie cywilnej.

Na dzień 31.12.2023 r. w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa zatrudnionych było 94 członków korpusu służby cywilnej, z czego 2 osoby były zatrudnione na wyższych stanowiskach w służbie cywilnej, a 3 osoby na podstawie aktu mianowania.

Realizację obowiązku dokonywania pierwszych ocen sprawdzono na podstawie dokumentacji 6 pracowników. Z materiałów udostępnionych do wglądu sporządzono analizę.

[akta kontroli: poz. K25]

W arkuszu I oceny Pracownika nr 1 bezpośredni przełożony wyznaczył termin, którego początek nie uwzględniał 7 miesięcy, z których miało zostać sporządzone sprawozdanie. Pracownik złożył sprawozdanie pod koniec wskazanego okresu, tym samym spełniając obowiązek uwzględnienia 7 przepracowanych miesięcy (§6 ust. 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków i sposobu dokonywania pierwszej oceny w służbie cywilnej z dnia 23 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1144).

Arkusze I oceny Pracownika nr 2 zostały sporządzone 2 dni po prawidłowym terminie.

Termin na złożenie sprawozdania przez Pracownika nr 3 uwzględniał przepracowanie niepełnych 7 miesięcy. Pracownik złożył sprawozdanie w ostatnim dniu wyznaczonego terminu z przepracowanych niepełnych 7 miesięcy (bez jednego dnia).

Pierwsze oceny zostały przeprowadzone w prawidłowym terminie, wynikającym z rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków i sposobu dokonywania pierwszej oceny w służbie cywilnej z dnia 23 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1144).

Oceny okresowe członków korpusu służby cywilnej przeprowadzone w 2023 r. sprawdzono na podstawie dokumentacji 6 pracowników. Sprawdzono terminowość przeprowadzania ocen okresowych oraz wyznaczania kryteriów kolejnej oceny okresowej. Z materiałów udostępnionych do wglądu sporządzono analizę. Oceny okresowej były przeprowadzane zgodnie z przepisami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 kwietnia 2016 r. w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania ocen okresowych urzędników służby cywilnej i pracowników służby cywilnej (Dz. U z 2016 r., poz. 470).

[akta kontroli: poz. K26]

W zakresie poprawności przyznawania stopni służbowych (art. 89 ustawy o służbie cywilnej) sprawdzono dokumentację 3 urzędników zatrudnionych w jednostce, a z dokumentacji udostępnionej na miejscu do wglądu sporządzono zestawienie.

[akta kontroli: poz. K31]

Pracownik nr 1 nie otrzymał stopnia służbowego z urzędu, ponieważ nie spełnił wymogu dwóch następujących po sobie ocen okresowych z wynikiem pozytywnym na jednym z dwóch najwyższych poziomów przewidzianych w skali ocen. Ocena okresowa sporządzona 30.11.2022 r. wynosiła 5,8, natomiast ocena z 1.12.2022 r. wynosiła 7. Bezpośredni przełożony nie wystąpił z wnioskiem o nadanie kolejnego stopnia służbowego.

Pracownik nr 2 otrzymał kolejny stopień służbowy z urzędu na podstawie ocen okresowych z 26.04.2021 r. oraz 2.10.2023 r. Obie oceny wynosiły 6,2. VI stopień służbowy został przyznany od 1.11.2023 r.

Pracownik nr 3 otrzymał kolejny stopień służbowy z urzędu na podstawie dwóch następujących po sobie ocenach okresowych. Ocena z 29.11.2023 r. wynosiła 6,71, a ocena z 28.11.2023 r. – 7,8. VIII stopień służbowy został przyznany od 1.12.2023 r.

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze oceniono **pozytywnie**.

4. Zasadność przyznanych dodatków zadaniowych oraz specjalnych.

W 2023 r. w WIORiN w Olsztynie przyznano 49 dodatków zadaniowych i specjalnych 27 pracownikom. Spośród wskazanych osób losowo wytypowano 7 osób, których dodatki zostały zweryfikowane na podstawie dokumentacji udostępnionej na miejscu do wglądu. Z przeprowadzonej analizy sporządzono zestawienie.

[akta kontroli: poz. K2, K29]

Wysokość przyznanych dodatków zadaniowych i specjalnych wynosiła od 250 zł do 800 zł.

Pracownikowi nr 1 przyznano dodatek zadaniowy w kwocie 300 zł, w związku z wykonywaniem zwiększonej ilości zadań wynikającej z niepełnej obsady kadrowej, od 1.01.2023 r. do 30.06.2023 r., od 1.07.2023 r. do 14.09.2023 r., a następnie od 1.10.2023 r. do 31.12.2023 r.

Pracownikowi nr 2 przyznano dodatek zadaniowy w kwocie 500 zł, w związku z pełnieniem obowiązków kierownika oddziału od 1.01.2023 r. do 31.03.2023 r. lub obsadzenia stanowiska kierownika oddziału, a następnie od 1.04.2023 r. do 31.12.2023 r. lub do czasu obsadzenia stanowiska kierownika oddziału. Dodatek zadaniowy był pobierany do końca okresu przyznania z uwagi na nieobsadzenie stanowiska kierownika oddziału powiatu iławskiego i nowomiejskiego w Nowym Mieście Lubawskim. Na wymienione stanowisko ogłoszono 2 nabory w 2023 r. W wyniku naboru nr 116170/20.02.2023 r. nie wyłoniono kandydata, ponieważ żaden z przystępujących do naboru nie zdał testu wiedzy. W wyniku drugiego naboru nr 126762/8.09.2023 wyłoniono kandydata, który następnie zrezygnował z podjęcia zatrudnienia.

[akta kontroli: poz. K11, K16]

Pracownikowi nr 3 przyznano dodatek zadaniowy w kwocie 300 zł, w związku z wykonywaniem zwiększonej ilości zadań wynikającej z niepełnej obsady kadrowej, od 1.01.2023 r. do 30.06.2023 r., a następnie od 1.07.2023 r. do 31.12.2023 r.

Pracownikowi nr 4 przyznano dodatek zadaniowy w kwocie 250 zł, w związku z wykonywaniem dodatkowych zadań z zakresu nasiennictwa, od 1.01.2023 r. do 31.01.2023 r.

Pracownikowi nr 5 przyznano dodatek zadaniowy od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r. w kwocie 500 zł w związku z wyznaczeniem na koordynatora ds. wdrożenia ekosystemu innowacji. Pracownik został powołany na koordynatora Zarządzeniem Nr 7/2023 Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie powołania koordynatora ds. innowacji w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie w związku z Zarządzeniem Nr 1/2023 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie ustalenia wytycznych do wdrożenia „Ekosystemu Innowacji w Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa”. Zarządzenie wskazuje pracownika powołanego do pełnienia funkcji koordynatora oraz jego zadania.

Pracownikowi nr 6 przyznano dodatek zadaniowy w kwocie 500 zł, w związku z wykonywaniem dodatkowych zadań w związku z pełnieniem obowiązków kierownika Działu Ochrony Roślin i Nawozów. Dodatek obowiązywał od 1.02.2023 r. do 30.04.2023 r., a następnie od 1.05.2023 r. do 31.12.2023 r.

Pracownikowi nr 7 przyznano dodatek specjalny w kwocie 800 zł, w związku z wykonywaniem dodatkowych zadań wynikających z nieobecności pracownika zatrudnionego na stanowisku sprzątaczkii. Dodatek obowiązywał od 2.01.2023 r. do 31.01.2023 r.

Dokumentacja pracownicza zawierała pisma przyznające dodatki zadaniowe/specjalne ze wskazaniem okresu otrzymywania dodatku, przyznanej kwoty oraz uzasadnienia. Dodatki przyznawane były zgodnie z obowiązującymi przepisami określonymi w art. 88 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej oraz § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lutego 2010 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek (Dz. U. z 2023 r., poz. 467).

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze oceniono **pozytywnie**.

5. Zasadność przyznanych nagród specjalnych i nagród.

Zasady nagradzania pracowników WIORiN w Olsztynie określone zostały w załączniku nr 7 do Programu Zarządzania Zasobami Ludzkimi.

[akta kontroli: poz. 16]

Nagrody oraz nagrody specjalne przyznane pracownikom WIORiN w Olsztynie w 2023 r. przyznawane były na wniosek kierowników działów/oddziałów lub na podstawie wykazów zatwierdzonych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Nagrody specjalne dla kierowników działów/oddziałów oraz pracowników zatrudnionych na samodzielnych stanowiskach przyznawane były bezpośrednio przez Wojewódzkiego Inspektora.

Kryteriami określającymi wysokość nagród, wskazanymi w zasadach nagradzania pracowników były: rzetelność i terminowość, wiedza specjalistyczna i umiejętność jej wykorzystania przy realizacji obowiązków, zorientowanie na osiągnięcie celów, skuteczna komunikacja i umiejętność współpracy, pozytywne podejście do klienta, podejmowanie decyzji i odpowiedzialność, radzenie sobie w sytuacjach kryzysowych, samodzielność i inicjatywa, kreatywność, umiejętności analityczne, przestrzeganie dyscypliny czasu pracy oraz frekwencja (absencja spowodowana zwolnieniem lekarskim obniża wysokość nagrody).

Zgodnie z wykazem przekazanym przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie w 2023 r. nagrody/nagrody specjalne przyznano 110 osobom na łączną kwotę 1 383 973,46 złotych. Wykaz uwzględnia osoby, których stosunek pracy rozwiązał się do 31.12.2023 r., stąd różnica w liczbie osób wskazanych w wykazie nagród, a stanem zatrudnienia na dzień 31.12.2023 r.

[akta kontroli: poz. K2]

Spośród pracowników, którzy w 2023 r. otrzymali nagrodę, do próby w sposób losowy wytypowano 13 osób. Z udostępnionych na miejscu akt osobowych oraz przekazanych przez jednostkę wniosków i wykazów nagrodowych sporządzono zestawienie.

[akta kontroli: poz. K1 i K30]

Do akt osobowych pracowników załączano zawiadomienia o przyznaniu nagrody, zgodnie z art. 105 Kodeksu pracy. Zawiadomienia o przyznaniu nagrody miały jednakowe brzmienie dla wszystkich pracowników tj.: „za osiągnięcia zawodowe”. Wnioski o przyznanie nagrody/nagrody specjalnej przekazywano do Działu Finansowego.

Poprzez przyjęcie ustnych wyjaśnień z 9.02.2024 r. od Pani ██████████ – głównej księgowej, uzyskano informację na temat ilości wniosków i wykazów określających kwotę oraz powód przyznania nagród dla wskazanych osób.

[akta kontroli: poz. K5]

Pracownik nr 1-4 zatrudniony na stanowisku kierowniczym otrzymał nagrodę specjalną za I półrocze, II półrocze oraz za realizację zadań wskazanych w protokole z 7.07.2023 r. ze spotkania w sprawie ustalenia sposobu przyznania pracownikom nagrody pieniężnej – tzw. Nagroda „MDZR” na podstawie zbiorczych wykazów zatwierdzonych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Pracownik nr 5 otrzymał nagrodę specjalną za I półrocze na podstawie zbiorczego wykazu dla „kadry kierowniczej i samodzielnych stanowisk oraz innych stanowisk”. Pracownik został uwzględniony na ogólnym wykazie, ponieważ w momencie przyznawania nagrody stanowisko kierownika oddziału powiatu ełckiego w Ełku było nieobsadzone.

Pracownik nr 6-11 otrzymał nagrodę specjalną za I półrocze, II półrocze oraz za realizację zadań wskazanych w protokole z 7.07.2023 r. ze spotkania w sprawie ustalenia sposobu przyznania pracownikom nagrody pieniężnej – tzw. Nagroda „MDZR”, na podstawie wniosków bezpośredniego przełożonego.

Pracownik nr 12 otrzymał nagrodę za I półrocze, II półrocze oraz za realizację zadań wskazanych w protokole z 7.07.2023 r. ze spotkania w sprawie ustalenia sposobu przyznania pracownikom nagrody pieniężnej – tzw. Nagroda „MDZR”, na podstawie wniosków Zastępcy Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz bezpośredniego przełożonego.

Pracownik nr 13 otrzymał nagrodę specjalną za I półrocze, II półrocze oraz za realizację zadań wskazanych w protokole z 7.07.2023 r. ze spotkania w sprawie ustalenia sposobu przyznania pracownikom nagrody pieniężnej – tzw. Nagroda „MDZR”, na podstawie wniosków bezpośredniego przełożonego i Zastępcy Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa. W grudniu pracownik otrzymał nagrodę specjalną z inicjatywy Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

[akta kontroli: poz. K2]

W związku z analizą wniosków nagrodowych oraz wykazów, zwrócono się do Wojewódzkiego Inspektora z prośbą o wyjaśnienia.

W odniesieniu do pytania o powtarzalność uzasadnień we wnioskach nagrodowych dla pracowników Oddziału powiatu ostródzkiego w Ostródzie z 10.07.2023 r., 16.08.2023 r. oraz 12.12.2023 r., w których wskazywano udział w obchodach w Dni Pola oraz Zdrowia Roślin Zastępcy Wojewódzkiego Inspektora odpowiedział, że „(...) Nagrody wnioskowane w sierpniu i grudniu 2023 r. odnosiły się do wielu aktywności podejmowanych przez nagrodzonych pracowników WIORiN, m.in. ilości, rzetelności, terminowości wykonywanych zadań merytorycznych oraz zaangażowania w działania związane z promowaniem PIORiN na zewnątrz. Do przedmiotowych działań należy zaliczyć przede wszystkim organizację własnych aktywności oraz czynny udział w wydarzeniach lokalnych instytucji i organizacji funkcjonujących głównie w sektorze rolnym. Podczas tego rodzaju wydarzeń pracownicy WIORiN informują o roli i zadaniach PIORiN w łańcuchu bezpieczeństwa żywności, obowiązkach podmiotów zaangażowanych w produkcję roślinną, jak również o zagrożeniach wynikających ze stosowania środków ochrony roślin. Tematem istotnym jest propagowanie idei Międzynarodowego Dnia Zdrowia Roślin, obchodzonego 12 maja. Informacje o podejmowanych działaniach i ich tematyce są każdorazowo zgłaszane do siedziby WIORiN w Olsztynie, celem umieszczenia stosownej informacji w warstwie elektronicznej, w tym mediach społecznościowych (...). Mając na uwadze powyższe wskazuje, iż sformułowane uzasadnienia wniosków o przyznanie nagród pracownikom WIORiN w sierpniu i grudniu nie dotyczyły stricte uczestnictwa i organizacji wydarzeń związanych wyłącznie z MDZR, a zaangażowania tych pracowników w różne akcje, na których propagowano ideę MDZR i promowano PIORiN. Uzasadnienie to było dopracowane również przed przyznaniem nagród, podczas bezpośrednich spotkań kierowników komórek organizacyjnych WIORiN z Wojewódzkim Inspektorem. Nadmienić należy, że treści niektórych wniosków zawierały bardziej adekwatne sformułowanie przesłanki przyznania nagrody, tj. propagowanie w terenie Dnia Zdrowia Roślin”.

[akta kontroli: poz. 44, K28]

Następnie skierowano pytanie o wykaz nagród dla kadry kierowniczej z 7.07.2023 r., który wskazywał, że przy ustalaniu wysokości nagród może być brana pod uwagę ilość dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego. W odpowiedzi, Zastępca Wojewódzkiego Inspektora wyjaśnił, że wykaz nagród dla kadry kierowniczej z 7.07.2023 r. został wykonany na bazie zestawienia utworzonego w innym celu,

kolumna z urlopami nie została uzupełniona i nie była brana pod uwagę przy ustalaniu wysokości przyznawanych nagród.

W pkt 3 i 4 zawarto odpowiedź na pytanie dotyczące jednakowych uzasadnień dla pracowników Działu Administracyjnego oraz Oddziału powiatu nidzickiego w Nidzicy: *„Wnioski o przyznanie nagród dla pracowników Działu Administracyjnego były podpisane przez Zastępcę Wojewódzkiego Inspektora z uwagi na nieobecność bezpośredniego przełożonego tych pracowników i zostały opracowane na podstawie informacji otrzymanych od zespołu pracowników Działu Administracyjnego oraz Oddziału powiatu nidzickiego w Nidzicy”*. Wskazane wyjaśnienie nie wytłumaczyło ogólnych i jednakowych uzasadnień przyznania nagród dla wszystkich pracowników ujętych we wnioskach, tym bardziej, że informacje, które miały służyć do ich utworzenia pochodziły od samych pracowników.

Z uwagi na jednakowe uzasadnienia, a różne wysokości przyznanych nagród zadano pytanie o kryteria służące do ustalenia wysokości nagród. Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że nieobecność w pracy była jednym z czynników branych pod uwagę przy różnicowaniu wysokości nagród.

Kolejne pytanie skierowano w odniesieniu do wniosku kierownika Oddziału miasta Elbląg i powiatu elbląskiego w Elblągu z 12.12.2023 r., w którym jako uzasadnienie przyznania nagród pracownikom wskazał m.in. „(...) przestrzega przepisów prawa w tym regulamin pracy”, „dba o interes pracodawcy”, co stanowi podstawowe obowiązki pracownika i nie jest szczególnym osiągnięciem zawodowym. W pkt 5 pisma Zastępcy Wojewódzkiego Inspektora odpowiedział: *„Na wstępie należy wskazać, że kierownicy poszczególnych komórek organizacyjnych WIORiN w Olsztynie zostali pouczeni o zasadach wnioskowania i uzasadniania wniosków o przyznanie nagród dla podległych pracowników. Kierownik Oddziału miasta Elbląg i powiatu elbląskiego w Elblągu został zatrudniony w Inspekcji w 2023 r. i nie posiadał doświadczenia w przygotowywaniu tego rodzaju wniosków. Wskazać należy, że zasadą w pracy Wojewódzkiego Inspektora było inicjowanie kontaktu z podległymi kierownikami, w przypadku wątpliwości w zakresie uzasadnienia wnioskowanych nagród. Co prawdopodobnie mogło mieć również miejsce w przedmiotowym przypadku, aczkolwiek z uwagi na aktualną nieobecność w pracy Bartłomieja Wasilewskiego nie można tej okoliczności jednoznacznie potwierdzić”*.

[akta kontroli: nr K1]

W wyniku przeprowadzonych czynności stwierdzono nieprawidłowość polegającą na ogólnych, jednakowych, powtarzających się uzasadnieniach przyznanych nagród specjalnych w 2023 r., uniemożliwiających zweryfikowanie celowości i zasadności ich przyznania, a także na uzasadnieniach, które wskazują na poprawne wykonywanie obowiązków służbowych, a takie nie powinny stanowić podstawy przyznania nagrody specjalnej (art. 93 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej). Wnioski kierowników oddziałów powinny precyzyjnie określać działania za które wnioskowana jest nagroda, np. wskazywać konkretne wydarzenia na których promowano PIORiN oraz obchody Międzynarodowego Dnia Zdrowia Roślin, Dni Pola itd.

Osoba odpowiedzialna: Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Działalność jednostki oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

6. Realizacja Zarządzenia Szefa Służby Cywilnej w sprawie standardów zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej.

Kierownik Urzędu dokonuje czynności z zakresu prawa pracy wobec osób zatrudnionych w urzędzie oraz realizuje politykę personalną, w szczególności przez przygotowywanie programu zarządzania zasobami ludzkimi w urzędzie (art. 25 ust. 4 pkt 2 lit. a ustawy o służbie cywilnej).

Zarządzenie Nr 10/2013 Warmińsko-Mazurskiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie z dnia 18 września 2013 r. w sprawie programu zarządzania zasobami ludzkimi w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie określa: diagnozę procesów kadrowych w urzędzie, priorytety w zakresie zarządzania ludźmi, cele roczne i harmonogram działań na lata 2013-2015, monitoring i ewaluację działań.

Program zarządzania zasobami ludzkimi zawiera obszary: organizacja zarządzania ludźmi, nabór i wprowadzenie do pracy, motywowanie, rozwój i szkolenia, rozwiązanie stosunku pracy.

Zarządzeniem Nr 10/2013 Warmińsko-Mazurskiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie z dnia 18 września 2013 r. w sprawie programu zarządzania zasobami ludzkimi w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie wprowadzona została: procedura antymobbingowa, procedura naboru na wolne stanowiska, procedura wprowadzenia nowego pracownika oraz przeprowadzania służby przygotowawczej i organizowania egzaminu kończącego tę służbę, polityka szkoleniowa, procedura tworzenia indywidualnego programu rozwoju zawodowego oraz procedura wywiadu wyjściowego (exit interview).

[akta kontroli: poz. 16]

W wyniku przeprowadzonych czynności stwierdzono:

- uchybienie polegające na niezaktualizowaniu co najmniej raz na trzy lata Programu Zarządzania Zasobami Ludzkimi. Cele roczne i harmonogram działań zostały określone na lata 2013-2015. Urzędy zatrudniające powyżej 50 członków korpusu służby cywilnej aktualizują program zarządzania zasobami ludzki no najmniej raz na 3 lata (Zarządzenie nr 6 Szefa Służby Cywilnej z dnia 12 marca 2020 r. w sprawie standardów zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej).
- uchybienie polegające na braku obszaru work-life balance w Programie Zarządzania Zasobami Ludzkimi.

Osoba odpowiedzialna: Kierownik jednostki - Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze oceniono się **pozytywnie z uchybieniami**.

7. Prawidłowość udzielania zgód na dodatkowe zatrudnienie oraz weryfikacji zawiadomień o dodatkowych zajęciach zarobkowych.

W 2023 r. członkowie korpusu służby cywilnej zatrudnieni w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie nie występowali z wnioskiem o wyrażenie zgody na dodatkowe zatrudnienie.

Jeden pracownik, członek korpusu służby cywilnej wystąpił z wnioskiem o wyrażenie zgody na podjęcie dodatkowych zajęć zarobkowych, poprzez pełnienie funkcji biegłego sądowego. Pracownik

otrzymał odpowiedź, że zgoda Wojewódzkiego Inspektora nie jest konieczna do podjęcia takich zajęć. Zgodnie z art. 80 ustawy o służbie cywilnej. Jedynie urzędnik służby cywilnej oraz osoba zajmująca wyższe stanowisko w służbie cywilnej nie może podejmować dodatkowych zajęć zarobkowych bez uprzedniej zgody Dyrektora Generalnego lub Szefa Służby Cywilnej. Wszystkich członków korpusu służby cywilnej obowiązuje zakaz wykonywania czynności lub zajęć sprzecznych z obowiązkami wynikającymi z ustawy lub podważających zaufanie do służby cywilnej. Pracownik wystąpił z wnioskiem o wyrażenie zgody, załączając opinię bezpośredniego przełożonego o braku przeciwskażeń oraz sprzeczności z obowiązkami wynikającymi z ustawy o służbie cywilnej oraz niepodważaniu zaufania do służby cywilnej. Pomimo braku konieczności pracodawca został skutecznie poinformowany o dodatkowych zajęciach zarobkowych oraz zapewniony o braku przeciwskażeń do ich podjęcia.

[akta kontroli: poz. K6]

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze oceniono **pozytywnie**.

Ogólna ocena - pozytywna z nieprawidłowościami – przyznana została na podstawie częściowych ocen zagadnień poddanych kontroli.

W zakresie działalności merytorycznej jednostki, kontroli poddano 18 zagadnień, z których 16 oceniono pozytywnie, a 2 oceniono pozytywnie z uchybieniami. Ujawnione uchybienia dotyczyły:

- braku potwierdzenia przyjęcia wniosku o wpis do rejestru działalności regulowanej przedsiębiorców, wykonujących działalność dotyczącą wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu;
- przekroczenia ustawowego terminu na dokonanie wpisu do rejestru działalności regulowanej, w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków.

W zakresie dokonywania wydatków ze środków budżetu państwa stwierdzono nieprawidłowości polegające m.in. na:

- przeznaczeniu rezerwy celowej w łącznej kwocie 12 700,73 zł, stanowiącej 82,05% otrzymanych środków rezerw celowych, na cel inny niż wskazany w decyzji o ich przyznaniu. Powyższe działanie, w konsekwencji może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych za czyn określony w art. 12 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych;
- zaciągnięciu zobowiązań z przekroczeniem zakresu upoważnienia określonego planem finansowym,
- niewłaściwym naliczeniu odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, które skutkowało zaniżeniem odpisu na rok 2023 o kwotę 7 463,40 zł;
- stosowaniu nieprawidłowej klasyfikacji wydatków budżetowych;
- nieprzestrzeganiu zasady gospodarności wynikającej z przepisów art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane: w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:
 - uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
 - optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

W sumie nieprawidłowości w zakresie wydatków stwierdzono w odniesieniu do ok. 1,25 % całego budżetu wydatków. Nie uwzględniono tu jednak kwoty nieprawidłowości związanej z wydatkami na podróże służbowe ze względu na nierzetelne prowadzenie kart drogowych, niepozwalające na

stwierdzenie w 100 % celowości używania pojazdów służbowych oraz niezłożenie wyjaśnień w tym zakresie przez kierownika jednostki.

W zakresie dotyczącym spraw kadrowych, kontroli poddano 7 zagadnień, z których 3 oceniono pozytywnie, 2 oceniono pozytywnie z uchybieniami, natomiast 2 oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami. Ujawnione uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły:

- niewystępowania w toku przeprowadzanych naborów, z zapytaniem do Szefa Służby Cywilnej o wyrażenie zgody na zatrudnienie osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego;
- sporządzenie 12 z 15 ogłoszeń o naborze, niezgodnie z opisami stanowisk;
- brak załączania do akt osobowych pracowników wniosków o przyznanie nagród oraz nagród specjalnych;
- uzasadnienia przyznania nagród, zawarte we wnioskach/pismach przyznających, były zbyt ogólne, nie określały działań oraz postaw pracowników, które zasługiwały na wyróżnienie;
- nie zaktualizowano Programu Zarządzania Zasobami Ludzkimi oraz nie zawarto obszaru work-life balance w Programie Zarządzania Zasobami Ludzkimi.

Pełniąca obowiązki Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, pismem z dnia 13 lutego 2024 r. znak WI.1610.1.2024 wniosła, z zachowaniem terminu określonego w art. 40 ust. 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 8 marca 2024 r., dotyczące wskazanych w cz. II. pkt 2.9 lit a) projektu wystąpienia pokontrolnego nieprawidłowości w zakresie wykonanych wydatków. Zgłoszone zastrzeżenia, zostały oddalone w całości. Stanowisko kierownika komórki ds. kontroli do zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem przekazane zostało jednostce kontrolowanej w dniu 21 marca 2024 r.

Zalecenia

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Każdorazowe, niezwłoczne potwierdzanie przyjęcia wniosku w sprawach o wpis do rejestru działalności regulowanej, stosownie do art. 32 ustawy Prawo Przedsiębiorców.
2. Przestrzeganie ustawowych terminów dokonywania wpisów do rejestrów działalności regulowanej.
3. Zaciąganie zobowiązań do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, stosownie do art. 46 ust 1 ustawy o finansach publicznych.
4. Przeznaczanie i wydatkowanie środków finansowych pochodzących z rezerw celowych budżetu państwa wyłącznie na cel, na jaki zostały przyznane.
5. Prawidłowe naliczanie oraz terminowe przekazywanie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.
6. Prawidłowe klasyfikowanie wydatków budżetowych, tj. ujmowanie:
 - usług noclegowych i wyżywienia podczas narad organizowanych przez GIORIN w § 4410 Podróże służbowe krajowe,
 - kosztów wysyłki lub usług dostawy zakupionych materiałów w § 4300 Zakup usług pozostałych,
 - opłat za rejestrację samochodów służbowych w § 4430 Różne opłaty i składki,
 - legalizacji gaśnic w § 4300 Zakup usług pozostałych,
 - prac remontowych w § 4270 Zakup usług remontowych,

- czynszu najmu placu postojowego w Braniewie w § 4400 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe,
 - zakupu wyposażenia do apteczki w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia,
 - zakupu artykułów spożywczych w § 4220 Zakup środków żywności.
7. Prowadzenie dokumentacji związanej z wyjazdami służbowymi w sposób rzetelny, w tym w szczególności:
- a) określanie na poleceniach wyjazdów służbowych miejsca rozpoczęcia podróży,
 - b) w zakresie dokumentowania na kartach drogowych wyjazdów realizowanych pojazdami służbowymi:
 - wskazywanie trasy podróży skąd – dokąd,
 - precyzyjne określanie celu wyjazdu.
9. Racjonalne planowanie oraz wydatkowanie środków finansowych, z zachowaniem zasad określonych w przepisach art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.
10. Wskazywanie w upowszechnianych informacjach o wolnych stanowiskach pracy, o które z nich, poza obywatelami polskimi, mogą ubiegać się uprawnieni obywatele innych państw, nieposiadający obywatelstwa polskiego. Aby spełnić ten obowiązek należy zwrócić się z zapytaniem do szefa Służby Cywilnej o wyrażenie zgody na zatrudnienie osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego. Dotyczy to stanowisk pracy, na których wykonywana praca nie polega na bezpośrednim lub pośrednim udziale w wykonywaniu władzy publicznej i funkcji mających na celu ochronę generalnych interesów państwa (art. 5 ustawy o służbie cywilnej).
11. Sporządzanie ogłoszeń o naborze na wolne stanowisko zgodnie z opisami stanowisk, na które ogłaszany jest nabór (art. 28 ust. 1 pkt 3 ustawy o służbie cywilnej).
12. Przechowywanie dokumentacji pracowniczej związanej z przyznaniem nagrody lub wyróżnienia w części B akt osobowych (§3 pkt 2 lit. I rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej).
13. Uzasadnienia przyznania nagród lub nagród specjalnych zawartych we wnioskach lub pismach przyznających powinny umożliwiać zweryfikowanie celowości i zasadności ich przyznania. Uzasadnienia powinny precyzyjnie określać działania, postawy, szczególne osiągnięcia, które zasługują na wyróżnienie (art. 93 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej).
14. Zaktualizowanie Programu Zarządzania Zasobami Ludzkimi oraz uzupełnienie o obszar work-life balance (Zarządzenie nr 6 Szefa Służby Cywilnej z dnia 12 marca 2020 r. w sprawie standardów zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej).

Proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król**